

Op te bergen
in de band van
29 september 2010

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

**van de vergadering van de Statencommissie
Bestuur, Financiën en Economie**

---

gehouden op 22 september 2010

INHOUD

Opening	3
Vaststelling van de agenda	3
Samenvatting vergadering 30 juni 2010 en de lijst van toezeggingen	4
Ingekomen stukken	4
Rondvraag	5
IPO-, SNN- en EU-aangelegenheden	8
Statenstuk 2010-443 Wijziging Monumentenverordening 2008 en Provinciale omgevingsverordening in verband met Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	10
Brief van 30 juni 2010 van gedeputeerde staten over evaluatie Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk! Drenthe 2008-2010 (STINAT)	12
Brief van 17 maart over Innovatief Actieprogramma Drenthe 2010-2012	19
Sectorplan HBO Noord-Nederland 2010-2015 "Scholen met ambities"	25
Statenstuk 2010-435 Legesverordening provincie Drenthe 2010 (inclusief aanpassing)	30
Statenstuk 2010-440 Nota reserves en voorzieningen	31
Mededelingen	34
Sluiting	35

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 22 september 2010 in het stadhuis te Assen:

Aanwezig:

A.G.H. Peters (voorzitter)
M.A.M. Berends (PvdA)
H.H. van de Boer (VVD)
mevrouw A. Dekker-van het Hof (SP)
A. Huizing (PvdA)
S. de Jong (CDA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
A. Kerstholt (VVD)
H. Klaver (CDA)
K. Kuipers (GroenLinks)
J. Langenkamp (GroenLinks)
T.S. Medemblik (ChristenUnie)
P.H. Oosterlaak (SP)
mevrouw M. Stijkel-Kuipers (ChristenUnie)
G.J. Udding (VVD)

Voorts aanwezig:

mevrouw T. Klip-Martin (VVD, gedeputeerde)
R.W. Munnikma (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw J.G. Vlietstra (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)

Met kennisgeving afwezig:

W.A.R. Boer (PvdA)
A. Wendt (ChristenUnie)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering. Afwezig zijn de heren Boer en Wendt.

2. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER merkt op dat gedeputeerde Munnikma in verband met andere afspraken deze middag heeft verzocht agendapunt 12 met betrekking tot de Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk! Drenthe 2008-2010 (STINAT) naar voren te halen en dit te behandelen na agendapunt 6. Daarop aansluitend zal agendapunt 10, de wijziging van de Monumentenverordening 2008 en Provinciale omgevingsverordening in verband met de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) worden behandeld, aangezien ook dit punt tot de portefeuille van de heer Munnikma behoort.

De heer KERSTHOLT houdt liever de volgorde van de oorspronkelijke agenda aan.

De heer DE JONG merkt op dat de heer Munnikma kennelijk belangrijke afspraken heeft en daar heeft spreker begrip voor.

De VOORZITTER stelt voor om de volgorde van de agenda aan te passen conform het verzoek van gedeputeerde Munniksma.

De COMMISSIE stemt hiermee in.

Met inachtneming van het vorenstaande wordt de agenda van de vergadering vastgesteld.

3. Samenvatting vergadering 30 juni 2010 en de lijst van toezeggingen

De samenvatting van de vergadering van 30 juni 2010 wordt conform ontwerp goedgekeurd en vastgesteld.

De VOORZITTER merkt op dat hij morgen zal informeren bij de Commissaris van de Koningin hoe het staat met zijn toezegging over de notitie met betrekking tot hulpverlening bij grote rampen. Hij vraagt hoe het staat met toezegging 5 over de toezichtstructuur van de Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD).

Mevrouw KLIP antwoordt dat zij die toezegging gestand heeft gedaan omdat er op 8 juli 2010 een brief over dit onderwerp naar de staten is gestuurd, maar door de zomerperikelen heeft deze brief de staten niet bereikt. Zij zegt toe deze brief alsnog te verzenden.

De VOORZITTER stelt vast dat toezegging nummer 13 over financiële steun aan de Citadel kan worden afgevinkt. Hij vraagt hoe het staat met toezegging 14 over de uitkomst van het artikel 217a onderzoek naar de verzakelijking van de subsidierelatie.

De heer BAAS antwoordt dat dit onderzoek formeel geen artikel 217a onderzoek is, hoewel het als zodanig wel wordt uitgevoerd. Het betreft een audit en hoewel dit formeel gesproken niet tot zijn portefeuille behoort, zal dit in het eerste kwartaal van 2011 worden uitgevoerd en afgerond. De commissie zal tegen die tijd een afschrift van de resultaten van het onderzoek ontvangen. Dit onderwerp dient eigenlijk op de agenda van de Statencommissie Cultuur en Welzijn te worden geplaatst.

De VOORZITTER stelt vast dat deze toezegging niet kan worden afgevinkt, maar op de lijst van toezeggingen voor de lange termijn kan worden geplaatst. Openstaande toezeggingen op de lijst voor de lange termijn blijven ook nog open staan

De VOORZITTER stelt vast dat aan de overige lange termijn toezeggingen nog niet kan zijn voldaan, gezien de termijn waarop deze dienen te zijn afgehandeld. Deze toezeggingen kunnen dus allen op de lijst blijven staan.

4. Ingekomen stukken

De VOORZITTER merkt op dat de brief van 8 juli 2010 over cofinanciering project SKA Noord-Nederland en de brief van 7 juli 2010 over cofinanciering project Wenckebach II met een zogenaamde voorrangprocedure behandeld moeten worden. Als de commissie daar iets van wil vinden, zal dat nu moeten.

De heer HUIZING heeft er inhoudelijk geen opmerkingen over en gaat er van harte mee akkoord. Om dergelijke brieven in de vakantieperiode te ontvangen en dan ook te beantwoorden is lastig en er bestaat dan ook grote kans dat dat niet lukt. Kan het in het vervolg zo worden geregeld dat de commissie niet in de vakantie met dergelijke zaken wordt geconfronteerd? Omdat dit voor 8 augustus moest gebeuren, was op dat moment nagenoeg iedereen nog volop met vakantie.

De VOORZITTER kan deze opmerking doorgeleiden naar de ambtelijke organisatie met het verzoek in het vervolg ook rekening te houden met afwezigheid van statenleden in verband met vakantie, maar dan is het de vraag of het mogelijk is in combinatie met de vakantie van anderen.

De heer DE JONG merkt op dat als een brief gedateerd is op een bepaalde datum, die brief nog niet bij de staten ligt. Er zit een bepaalde procedure achter de routing van dergelijke brieven, waarmee een aantal dagen wordt verloren. Hij stelt voor om voorgangprocedures niet de reguliere procedure te laten doorlopen, maar deze brieven een-op-een via de Statengriffie naar de leden van provinciale staten te sturen. Dan kunnen de commissieleden binnen drie weken reageren en hebben daarbinnen ook nog de tijd om dit binnen de fractie te bespreken.

De heer HUIZING merkt op dat de meeste mensen in de vakantie weg zijn en in die periode moeten dergelijke zaken toch afgewikkeld kunnen worden.

De VOORZITTER merkt op dat de heer De Jong heeft voorgesteld om alle voorgangprocedures afzonderlijk en direct door tussenkomst van de Statengriffie aan de statenleden toe te zenden, zodat deze binnen drie weken kunnen reageren.

De heer KERSTHOLT stelt voor om daar de volgende commissievergadering dan voor te gebruiken. Voorafgaand daaraan hebben alle partijen ook een fractievergadering.

De VOORZITTER antwoordt dat dit in dit geval niet kan, omdat dan voorgangprocedures buiten de termijnen terecht komen. Hij zegt toe de doorzending van dit soort stukken en het voorstel dat de heer De Jong daarover heeft gedaan, mee te nemen naar het Presidium.

De heer BERENDS heeft verzocht om de brief van 1 juli 2010 over de notitie Naar een gerichte versterking van de Drentse kennisinfrastructuur, te betrekken bij het sectorplan. Hij verzoekt om het rapport Toerisme in Cijfers 2010 te agenderen voor de volgende commissievergadering.

De VOORZITTER zegt toe dat ingekomen stuk A7 zal worden geagendeerd voor de volgende commissievergadering.

De heer HUIZING verzoekt om ingekomen stuk B4, de brief van 29 juni 2010 van de CdK's van Friesland, Groningen en Drenthe aan de kabinetsinformatuur over experiment bestuurlijke vernieuwing Noord-Nederland te agenderen voor de volgende commissievergadering.

De heer LANGENKAMP sluit zich daarbij aan.

De VOORZITTER antwoordt dat dit stuk op de agenda voor de volgende vergadering zal worden geplaatst.

De heer UDDING vraagt zich bij de twee brieven over de cofinanciering van SKA en Wenkebach II af hoe de financiële dekking is geregeld.

Mevrouw VLIETSTRA antwoordt dat de cofinanciering via de versterking economische structuur (VES) zal gaan. Er zal goed naar de termijnen moeten worden gekeken, maar de algemene subsidieverordening voorziet in die termijn van vier weken

5. Rondvraag

De heer DE JONG vraagt naar de laatste stand van zaken van zowel Atalanta als het RSP-akkoord. Van het Regiospecifieke Pakket (RSP) heeft hij een brief gehad en deze brief kan de volgende keer wel

op de agenda van de commissie worden gezet, maar daarbij komt de RSP-kanarie om de hoek kijken, want bij de bestuursrapportage en de begroting, die de volgende commissievergadering op de agenda staan, zal daar ook al naar worden gekeken. Is er bij Atalanta nu eigenlijk getekend met de gemeente Emmen? Dat was op 8 of 9 juli 2010 nog niet het geval. Bij RSP kan hij een aantal zaken uit de brief halen en hij stelt voor deze brief in ieder geval mee te nemen bij de behandeling van de bestuursrapportage en de begroting.

Mevrouw VLIETSTRA antwoordt dat de overeenkomst met de gemeente Emmen over Atalanta op 5 juli 2010 is getekend. Overigens is Atalanta ook een RSP-project, net als de FlorijnAs. Conform de toezegging bij de behandeling in de staten, wordt bij de tweede bestuursrapportage weer uitvoerig verslag gedaan van de stand van zaken en komt dit ook bij de begroting terug.

De heer LANGENKAMP begrijpt uit de brief dat de financiering vanuit de provincie als het gaat om de Norgbrug, te weten een bedrag van € 16 miljoen inclusief btw, niet meer in het pakket zit. Kan de gedeputeerde dat toelichten?

Mevrouw VLIETSTRA antwoordt dat met Assen een voorlopige overeenkomst is gesloten in september 2009. Over twee punten was nog discussie namelijk het in te verdienen bedrag van € 20 miljoen en de financiering van het station Assen-Zuid en of dat wel of niet deel uitmaakt van de € 185 miljoen aan rijksbijdrage. Over die twee punten is overeenstemming en over de Norgbrug was al overeenstemming, dus daar is niets aan veranderd.

De heer LANGENKAMP vraagt of de provincie dan die € 13 miljoen aan Norgbrug bijdraagt en niet de gemeente.

Mevrouw VLIETSTRA antwoordt dat in het RSP-kader zoals dat in juli in de staten is geweest, staat dat de financiering van de Norgbrug voor een groter deel door de provincie zou worden gedaan dan in het verleden de bedoeling was en daarin stond ook dat over de bedragen van € 20 miljoen en € 15 miljoen nog discussie liep. Daar is de afgelopen maanden veelvuldig overleg over geweest en dat heeft geleid tot overeenstemming en die wordt nu verwerkt in een samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Assen, net als bij Emmen en Coevorden. Die overeenkomst moet nog worden getekend.

De heer KLAVER merkt op dat de provincie altijd heeft gezegd dat er voor zowel Emmen als voor Coevorden en Assen geen risico moest worden gelopen. Nu wordt weliswaar een handtekening gezet en wordt bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat gevraagd naar het geld, maar nu wordt twee keer risico gelopen namelijk zowel bij het ProRail-verhaal als bij het inverdieneffect. Indien er samen naar oplossingen wordt gezocht, neemt de provincie een stuk risico op zich en dat wil hij de volgende keer nog eens belichten.

De heer LANGENKAMP merkt op dat NUON, RWE, de Gasunie, Groningen Seaport, Energy Valley en de NOM participeren in de Stichting Borg. Dat zijn niet de minst arme bedrijven, maar zij krijgen € 200.000,00 van de provincie Drenthe en € 600.000,00 van de provincie Groningen om voorlichting te geven over de CO2-opslag. Waarom heeft het college daartoe besloten of is dat in SNN-verband gegaan en komen andere instanties die ook voorlichting willen geven in aanmerking voor subsidie?

Mevrouw KLIP antwoordt dat het klopt dat er € 200.000,00 aan subsidie is gegeven en dat besluit is vorig jaar augustus door het college genomen. Dat was aan de stichting CCS-Noord-Nederland in oprichting en de stichting Borg is daar de opvolger van. Het bedrag van € 200.000,00 van de provincie Drenthe is een onderdeel van een bedrag van € 8 miljoen, namelijk ruim € 3 miljoen van de betrokken bedrijven, ruim € 4 miljoen geld afkomstig van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en "Pieken in de Delta", € 600.000,00 van de provincie Groningen en € 200.000,00 van de provincie Drenthe. Dat bedrag was voor een scala aan werkzaamheden van de stichting CCS-Noord-

Nederland in oprichting, zoals allerlei voorbereidende activiteiten, onderzoek en kennisontwikkeling op het gebied van CO₂-afvang, transport en opslag. Uit het totaalbedrag van € 8 miljoen is nu een bepaald bedrag gereserveerd voor informatievoorziening, dus het is niet zo dat de € 200.000,00 van de provincie Drenthe alleen maar naar de stichting Borg gaat voor het communicatietraject, maar dit was onderdeel van een veel groter bedrag dat voor veel meer activiteiten bestemd was.

De heer LANGENKAMP wijst erop dat het nog steeds voor een deel bedoeld was voor de voorlichting en daarom wil hij weten of ook andere instanties die voorlichting geven subsidie kunnen krijgen.

Mevrouw KLIP antwoordt dat dit traject liep en aansluitend daarop hebben de staten in april 2010 een motie aangenomen waarin stond dat vooralsnog niet moest worden meegewerkt aan CCS en dat het college een brede maatschappelijke discussie moest starten. Toen wist zij nog niet hoe aan dat onderdeel van deze motie vorm zou worden gegeven, vooral ook omdat Drenthe dat niet alleen moest doen aangezien het een Noord-Nederlandse ontwikkeling is. Dat betekent dat met de drie provincies en het rijk, de overheid die er in eerste instantie over gaat, de drie Noord-Nederlandse milieufederaties en de betrokken bedrijven is gekeken hoe een breed communicatietraject kan worden opgezet. Dat bestaat uit puur feitelijke informatie onder verantwoordelijkheid van het rijk, want het is een rijkstraject. Daarnaast wordt een dialoog georganiseerd tussen allerlei groeperingen in de Noord-Nederlandse samenleving, zodat iedereen met iedereen op basis van feitelijke informatie kan discussiëren en zich zelfstandig een mening kan vormen. Ter ondersteuning daarvan wordt een panel van experts ingericht. De derde poot van het communicatietraject betreft monitoring van de meningsvorming; hoe denken mensen er nu over en welk effect heeft het één jaar durende communicatietraject daarop en waar zitten nog hiaten in de kennis in Noord-Nederland? Op die manier is de provincie heel nauw betrokken bij dat communicatietraject waarbij de insteek van de provincie vooral is dat er onafhankelijke informatie wordt gegeven. De essentie van dit hele traject, zowel qua informatievoorziening als de dialoog, is dat er onafhankelijke informatievoorziening plaatsvindt en iedere inwoner van Drenthe kan zich dan ook zelfstandig een mening daarover vormen. Dit hele traject voorziet dus in een heel breed scala van verschillende vormen van informatievoorziening, dus er is geen geld beschikbaar voor andere partijen die zich hier ook mee bezig willen houden.

De heer OOSTERLAAK vindt het belangrijk dat de informatie niet gekleurd is, dus dan gaat het erom hoe dit op een goede manier wordt gegarandeerd. Nu lijkt het erop dat het zwaartepunt van de informatievoorziening toch bij de voorstanders van CCS terecht komt. Hoe kan het zo worden georganiseerd dat de informatie van meerdere kanten komt en niet van één kant?

De heer KUIPERS vraagt zich af of hier geen sprake is van een slager die zijn eigen vlees keurt en dat moet worden voorkomen. Indien een onafhankelijke informatiestroom op gang moet komen is het onderbrengen van de informatievoorziening bij een organisatie die belanghebbend is heel gevaarlijk.

Mevrouw KLIP wil de indruk wegnemen dat er in dit traject alleen maar sprake is van voorstanders. Het traject is niet bedoeld om alleen maar voor- of tegenstanders het woord te geven. Het is bedoeld om onafhankelijke en brede informatie beschikbaar te stellen aan iedereen en de vragen die in de loop van het traject opkomen en nog niet zijn gesteld, kunnen alsnog worden toegevoegd aan het informatietraject en de dialoog. Er is een goede poging ondernomen om de onafhankelijkheid van de informatie te garanderen door de milieufederaties de gelegenheid te geven voor die brede dialoog. Wat er uit die dialoog komt kan worden meegenomen in de milieueffectrapportage (MER), die wordt gekoppeld aan een mogelijke opslag van CO₂ in de Noord-Nederlandse bodem. Iedere Nederlander kan op basis van al deze informatie zijn eigen mening vormen en de bedoeling van het expertpanel in dat informatietraject is dat hierin mensen komen te zitten die deskundig zijn op het gebied van CO₂-afvang en opslag. Dat zijn zeker niet alleen mensen die op basis van die deskundigheid voorstander zijn van CO₂-opslag. Die twee aspecten bieden voldoende garantie om alle argumenten, kennis en informatie voor het voetlicht te brengen.

De heer VAN DE BOER is enkele weken geleden uitgebreid door middel van een brief van gedeputeerde Baas geïnformeerd over het verwijderen van asbest uit de statenzaal. In het verslag van de klankbordgroep van 8 september 2010 staat dat er binnen enkele dagen antwoord zal zijn op de vraag of er op enige wijze in juridische zin ook sprake kan zijn van een bepaalde aansprakelijkheid van de provincie. Hoe staat het nu met die aansprakelijkheid? Is er een dekking te vinden voor extra financiële middelen indien er sprake is van onderbesteding van de middelen?

De heer BAAS antwoordt dat tot nu toe keurig netjes binnen het budget is gebleven dat de staten ter beschikking hebben gesteld. Dat komt dankzij het goede en in een gunstige tijd aanbesteden. Het ziet er nu dus goed uit en in de resterende fase zullen er geen grote problemen meer rijzen. Hij heeft er alle vertrouwen in de verbouwing van het gehele provinciehuis binnen het gestelde budget te kunnen realiseren. De brief over aansprakelijkstelling komt aanstaande dinsdag in het college en eind volgende week komt de brief bij de commissie en het ziet ernaar uit dat er wordt afgezien van aansprakelijkstelling. Naar het hoe en waarom verwijst spreker naar de brief. De commissie hoeft zich geen illusies over een mogelijk succes van aansprakelijkstelling te maken.

6. IPO-, SNN- en EU-aangelegenheden

De heer VAN DE BOER heeft een mail van het Interprovinciaal Overleg (IPO) ontvangen, waarin staat dat het geëvalueerd zal worden. De heren Berends en spreker zijn afgevaardigde en het IPO heeft spreker gevraagd of hij zitting wil nemen als afgevaardigde in de algemene vergadering om met een evaluatiecommissie om de tafel te gaan over de ervaringen met het IPO. Hij nodigt de commissieleden uit om hem uiterlijk zondagavond in kennis te stellen van de bevindingen, want maandagavond vindt in Utrecht de vergadering plaats. Hij zal het een en ander voorbespreken met de heer Berends en mevrouw Seinen en tevens met gedeputeerde Klip spreken, aangezien zij in het dagelijks bestuur van het IPO zit om haar bevindingen te vernemen aan de hand van een aantal evaluatievragen die ook in de mail stonden.

De heer BERENDS merkt op dat er een motie over een huishouding in de statenvergadering aan de orde is geweest. Dat was op 11 juli en in elf van de twaalf provincies is die motie inmiddels overgenomen. Zuid-Holland heeft dat als enige niet gedaan.

Mevrouw KLIP heeft gehoord dat er eind oktober een extra IPO-bestuursvergadering is belegd om te praten over die evaluatie. Zij weet niet of het eindrapport er dan al ligt, maar uiteindelijk wordt er wel haast mee gemaakt, want die evaluatie moet klaar zijn voor de statenverkiezingen.

De VOORZITTER vraagt of er vanuit het Samenwerkingsverband Noord Nederland (SNN) nog mededelingen zijn te doen.

De heer HUIZING merkt op dat voor de vakantie is gediscussieerd over een organisatieonderzoek dat plaats zou moeten vinden bij SNN. Daar is op 29 juni 2010 een vergadering van het algemeen bestuur over geweest en het dagelijks bestuur heeft daarbij een opdracht meegekregen. Via de mail heeft hij zojuist de onderzoeksvraag gekregen en die zal worden besproken op 16 november 2010 in het dagelijks bestuur. Kan er voor die tijd nog in deze commissie over worden gesproken, zodat spreker met een opvatting van deze commissie naar Groningen kan afreizen? Hij vraagt om dit te agenderen voor de volgende commissievergadering.

De VOORZITTER stemt hiermee in, zodat dit op 3 november 2010 kan worden geagendeerd voor de commissievergadering, inclusief de toelichting die de heer Huizing daarbij zal schrijven.

Mevrouw KAAL heeft vanmorgen een vergadering van de werkgroep Drents Europeanetwerk (DrEUn) gehad. Bij een presentatie van de heer Kramer kwam aan de orde hoe statenleden vroegtijdig geïnformeerd kunnen worden over Europese aspecten aan provinciale besluiten en regelgeving. Vandaag wordt over de Wabo gesproken en de werkgroep stelt vast dat onder een dergelijk voorstel geen Europese paragraaf of factsheet staat. Wellicht is het bij deze regelgeving niet aan de orde, maar dan nog zouden de staten het op prijs stellen dat kenbaar wordt gemaakt dat er bijvoorbeeld geen Europese regelgeving over te vinden is. Zij wil namelijk een horizontale doorkijk, zodat bekend wordt wat de Europese raakvlakken zijn. Ook in het kader van 'better regulation' ziet zij wel mogelijkheden om zich te informeren op dit punt. Tevens is zij vanmorgen geïnformeerd over het feit dat er een Richtlijn omgevingslawaaai aankomt. Het zou kunnen worden onderzocht of dit voor het TT-circuit in Assen consequenties heeft. Ook komen er aanpassingen in de Nederlandse wetgeving om te voldoen aan lagere emissie en ook bij huisvesting, stalling en Natura2000 zijn er steeds Europese elementen te vinden. Zij zou hier graag wat meer vooraan in het proces willen zitten en hierover nog eerder willen worden geïnformeerd. Ziet de gedeputeerde mogelijkheden om de staten over milieuaspecten en Europese raakvlakken tijdig te informeren? Op dit moment is het zo dat als de notitie er eenmaal ligt, de staten niet meer in de gelegenheid zijn om daar nog iets aan te doen indien Europese regelgeving daartoe noopt. Daarom vraagt zij om de staten hierover in een eerder stadium te informeren.

Mevrouw KLIP antwoordt dat informatievoorziening allereerst uit Europa moet komen, hoewel de provincie daar wel van op de hoogte is. Als een Statenlid dan om extra informatie vraagt, dan wordt die beschikbaar gesteld voor zover die aanwezig is. Dit moet in goed overleg met de portefeuillehouder Europa, omdat die in eerste instantie veel dichterbij het vuur zit. Het college gaat hier dus extra aandacht aan besteden.

Mevrouw KAAL heeft begrepen dat het IPO-NEC een soort van communicatiesysteem heeft waarbij gedeputeerden al snel worden geïnformeerd, dus wellicht dat die informatie dan tijdig kan worden doorgegeven aan de statenleden.

Mevrouw KLIP zegt hier nog niet op aangesloten te zijn, maar zal er in ieder geval naar gaan kijken.

De heer KERSTHOLT heeft vanmorgen een presentatie van de heer Kramer gehad over milieu, de bodem en de ondergrond. De vakgedeputeerden wordt gevraagd om in alle stukken aandacht te geven aan de Europese dimensie door toevoeging van de Europa-paragraaf en de naleving van de motie die hier is aangenomen. Indien niets van toepassing is, moet dat ook in het stuk staan.

Mevrouw KLIP gaat ervan uit dat dit voor alle beleidsterreinen geldt, maar meer specifiek ook voor milieu. Zij zal hier goed naar kijken, mede ook omdat zij hier trekker voor is in nationaal en Europees verband. Op de opmerkingen van mevrouw Kaal over de Richtlijn omgevingslawaaai in relatie tot het TT-circuit kan zij nu niet exact een antwoord geven, ook omdat zij dit niet als vraag heeft opgevat, maar meer als voorbeeld in het betoog van mevrouw Kaal.

De heer LANGENKAMP vraagt zich alleen af of het kanaal dat er is in twee richtingen kan worden gebruikt, namelijk dat ook de staten kunnen aangeven wat zij vinden van omgevingslawaaai in het kader van het TT-circuit. Dat wil zeggen dat de provincie niet alleen wat te horen krijgt vanuit Brussel, maar dat de staten zelf ook aangeven hoe zij het willen. Dat is de gewone kaderstellende rol van de staten die beter ingevuld zou moeten worden. Telkens wanneer DrEUn hierover een vergadering heeft zeggen de deelnemers achteraf dat zij dit soort zaken een half jaar eerder hadden moeten weten.

De VOORZITTER merkt op dat de staten ook hun initiërende rol in het duale stelsel kunnen oppakken bij het voorbeeld van het omgevingslawaaai, en daarmee vooraan in het proces terecht komen.

De heer LANGENKAMP merkt op dat Brussel bezig is prioriteit te stellen bij een nieuw onderwerp, namelijk omgevingslawaaai en dan hoort hij van alles wat daar wordt bedacht en dan willen de staten graag meedoen. DrEUn heeft dan een voorbereidende rol om daar eerder bij betrokken te zijn.

De VOORZITTER begrijpt het en hij denkt dat het college het ook begrijpt. De heer Langenkamp ondersteunt voorts het betoog van mevrouw Kaal en de heer Kerstholt

10. Statenstuk 2010-443 Wijziging Monumentenverordening 2008 en Provinciale Omgevingsverordening in verband met Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Mevrouw KAAL snapt dat dit een technische aanpassing is in verband met de Wabo. Zij mist wateraspecten. Het gaat over indirecte lozingen. Zijn die opgenomen in de provinciale omgevingsverordening? Zij mist de relatie met bijvoorbeeld de Boswet, de Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Ontgrondingswet. Zij wil daar meer informatie over hebben. Zijn er mogelijkheden om aanbestedingen te doen bij een andere gemeente dan bij de betreffende gemeente? Zij neemt aan dat er meer wijzigingen zijn dan die in dit stuk staan. Zij heeft begrepen dat er een Besluit omgevingsrecht (BOR) en een ministeriële regeling omgevingsrecht (MOR) tegelijkertijd met de Wabo zijn ingevoerd, maar ook daarover leest zij niets. Heeft dat consequenties? Bij de Natuurbeschermingswet kan dit leiden tot situaties waarbij voor aanpassing in het kader van het Besluit huisvesting wel een milieuvergunning wordt afgegeven terwijl die aanpassingen niet voldoen aan de eisen van de Natuurbeschermingswet. Dat zijn allen zaken die maken dat zij vindt dat hierbij beperkte informatie is gegeven.

Mevrouw DEKKER sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Kaal. Zij vraagt zich af of de vergunningverlening voor grote milieu-installaties, zoals het pijpen leggen ten behoeve van CO₂-opslag, niet langer een zaak is van het college van gedeputeerde staten, maar dat het een zaak wordt van het rijk?

De heer MEDEMBLIK stelt vast dat het bevoegd gezag wordt overgedragen van provincie naar gemeente. Wat zijn de personele gevolgen hiervan?

Mevrouw KLIP antwoordt dat de essentie van de Wabo, die op 1 oktober 2010 in werking treedt, inhoudt dat de vergunningverlening voor het TT-circuit naar de gemeente Assen overgaat, terwijl dat altijd bij de provincie zat. De essentie van het stuk is dat de Wabo is bedoeld om het voor burgers en bedrijven makkelijker te maken. Of je nu een schuurtje wilt bouwen of je bedrijf wilt uitbreiden, er zijn ongelofelijk veel verschillende vergunningen nodig en het is de bedoeling dat dit per 1 oktober 2010 onder die ene omgevingsvergunning komt te vallen en hoe overheden dat dan achter die voorkant regelen is verder niet van belang voor burgers en bedrijven. Die kunnen er gewoon van uitgaan dat de overheid dat soort zaken zo overzichtelijk, duidelijk en snel mogelijk voor hen regelt. Er gaat dus heel veel over naar de gemeenten op het gebied van vergunningenbeleid, want kappen en bouwen en al dat soort vergunningen zit al bij gemeenten. Voor de milieuvergunning houdt de provincie een verklaring van geen bedenking totdat gemeenten kwalitatief hebben aangetoond dat zij ook de grote milieuvergunningen kunnen verlenen. De kleine milieuvergunningen zitten natuurlijk al bij gemeenten en alleen de grote liggen nog bij provincies. In het verlengde hiervan moet de ontwikkeling van de regionale uitvoeringsdiensten (RUD's) worden gezien, want de bedoeling is dat overheden daar gaan samenwerken en alle expertise gaan bundelen. Nu zullen provincies zich nog steeds moeten verdiepen in de milieuvergunningen die overgaan naar de gemeenten om te checken of het bij gemeenten wel goed gaat. De bedoeling van de regionale uitvoeringsdiensten die per 1 januari 2012 ingaan is dat de expertise van gemeenten en provincies worden samengebundeld in zo'n uitvoeringsdienst. Dan hoeft niet alleen gedacht te worden aan ambtenaren die samen op een bedrijventerrein worden neergezet, want dat kan ook via allerlei digitale samenwerkingsverbanden. Provincies houden de BRZO en IPPC-bedrijven, dus de hele zware milieuvergunningen blijven onder verantwoordelijkheid van de provincies en dat betekent dat ook alle andere vergunningen die daarbij horen en die te maken hebben met kappen, bouwen en slopen ook behoren tot de verantwoordelijkheid van de provincie, maar daar liggen alleen samenwerkingsverbanden met de

gemeenten onder, zodat iedereen blijft doen waar hij goed in is. Alleen wordt dan die ene vergunning verleend door de bevoegde overheid. Mevrouw Kaal vindt de informatie beperkt, en als zij meer informatie wil dan verschaft spreekster die graag. Onder de Wabo gaat straks een scala van 25 vergunningenstelsels vallen en wat betreft de wateraspecten en indirecte lozingen merkt zij op dat deze verankerd zitten in de Waterwet en die komen ook in de provinciale omgevingsverordening, daar waar deze niet in de Waterwet zitten. De afbakening tussen gemeenten is duidelijk, want deze worden bepaald door de gemeentegrenzen en als iets meerdere gemeenten betreft zullen zij in principe moeten samenwerken, maar de grenzen van waar het bevoegd gezag ligt zijn heel duidelijk afgebakend. Kan het zo zijn dat de vergunningverlening voor bijvoorbeeld CO2-opslag van de provincies naar Economische Zaken gaat? Dat is inderdaad andere regelgeving, maar het rijk heeft ervoor gezorgd dat daar waar aardgas wordt gewonnen en CO2 wordt geïnjecteerd en er iets met de ondergrond wordt gedaan of iets wordt gedaan wat te maken heeft met die ondergrond, het rijk ook de vergunningen voor alle bovengrondse installaties gaat verlenen. Daar waar het energie-infrastructuur betreft zal het rijk er de rijkscoördinatie-regeling op van toepassing kunnen verklaren en ook daar is het rijk dan de verlener van de vergunningen en dus de verantwoordelijke overheid. Uiteindelijk zal daar waar kennis en kunde worden gebundeld, de overheid uiteindelijk met minder mensen toe kunnen dan nu nog het geval is bij de uitvoering van die waaier aan vergunningenstelsels door de provincie en de twaalf gemeenten.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw KAAL wijst erop dat dit de wijziging is in de provinciale omgevingsverordening op basis van de Wabo. Zij vraagt of in het kader van andere wetten of wateraspecten nog een wijziging in de provinciale omgevingsverordening kan worden verwacht.

De heer MEDEMBLIK antwoordt dat de regionale uitvoeringsdiensten een stuk efficiency tot gevolg zullen hebben. De Wabo is bedoeld om het voor aanvragers eenvoudiger te maken en dat dit gebeurt is mooi, maar er vindt wel een verschuiving plaats van taken en hij verwacht dat dit dan minder belasting betekent voor een provinciaal ambtenarenapparaat.

Mevrouw DEKKER merkt op dat de mededeling dat het rijk de vergunningverlening voor de bovengrondse installaties ook onder die speciale wetgeving heeft gebracht voor haar nieuw was, want zij dacht dat dit de provincie deze taak hield.

Mevrouw KLIP antwoordt dat de provincie daar ook een paar jaar voor heeft gestreden aangezien al in 2005 onder minister Brinkman van Economische Zaken door een soort van ondoorzichtige veegwet is geprobeerd heel veel naar het Rijk toe te trekken, waaronder ook de bevoegdheid tot verlening van een milieuvergunning voor bovengrondse installaties, maar dat is uiteindelijk de provincies niet gelukt. Dat is jammer.

In de eerste periode totdat nog niet alle nodige expertise op het gebied van moeilijke milieuvergunningen bij gemeenten aanwezig is, zullen provincies in ieder geval een verklaring van geen bedenking moeten afgeven voor de omgevingsvergunning verleend kan worden. Dat betekent dat provinciaal die expertise in huis gehouden moet worden en zal de provincie dat werk voorlopig blijven doen. Het bouwen, kappen en slopen deed de provincie in ieder geval al niet voor dat type vergunningen, maar uiteindelijk zal de overheid door de Wabo met minder mensen uit kunnen en de regionale uitvoeringsdiensten zullen daar zeker toe gaan bijdragen. Omdat zij portefeuillehouder personeel en organisatie is zal, zij daar ook zeker op gaan sturen en dat maakt de vergunningverlening goedkoper voor burgers en bedrijven. Mevrouw Kaal kan nog meer veranderingen in de Provinciale omgevingsverordening verwachten omdat datgene wat in de Structuurvisie, de Structuurvisie voor de ondergrond en vooral ook op het gebied van wat er in de Structuurvisie staat, ook voor een deel zijn neerslag zal vinden in de Provinciale omgevingsverordening. Dus dat betekent dat die omgevingsverordening de komende tijd steeds zal worden aangepast aan de actuele stand van zaken. Er kan alleen niet een half jaar worden gewacht,

waarna alles in één keer wordt gedaan, aangezien dan een periode met een niet actuele verordening wordt gewerkt.

De VOORZITTER concludeert dat dit stuk als A-stuk in de vergadering van de staten kan worden behandeld.

12. Brief van 30 juni 2010 van gedeputeerde staten over evaluatie Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk! Drenthe (STINAT)

De heer STRIJLAND is eigenaar van boscamping Langeloërduin in Norg. Het is een natuurlijk boskampeerterrein met ongeveer 160 staanplaatsen. Hij wil een verhaal vertellen dat hij zelf niet zou hebben geloofd, ware het niet dat het hem echt is overkomen. De staten dienen van dit praktijkvoorbeeld op de hoogte te zijn, want voor spreker klopt een aantal zaken niet. In november 2009 heeft hij een aanvraag ingediend om in aanmerking te komen voor de STINAT-regeling 2009. De aanvraag heeft spreker persoonlijk ingeleverd op het SNN-kantoor in Groningen en toen werd hem door een medewerker verteld dat hij ruim op tijd was en dat de pot met geld nog niet op was. Ruim drie maanden later in maart 2010 viel er volkomen onverwachts een brief bij hem op de deurmat waarin werd meegedeeld dat het geld voor 2009 op was en hij dus niet in aanmerking kwam voor een bijdrage uit de STINAT. Zijn emoties op dat moment waren te omschrijven als teleurgesteld en verdrietig. Een paar weken later sprak hij een aantal collega's die in januari 2010 een aanvraag hadden ingediend, dus anderhalf tot twee maanden later dan spreker. Wat schetst zijn verbazing toen hij hoorde dat die collega's ook een brief van de STINAT hadden gehad met de mededeling dat zij wel voor een subsidie c.q. bijdrage in aanmerking kwamen. Op dat moment was hij vooral verbolgen en boos. Wat betekent het mislopen van de STINAT-gelden voor zijn bedrijf? Mede vanwege de mondelinge toezegging had hij ten tijde van de afwijzing inmiddels voor € 160.000,00 geïnvesteerd in zijn bedrijf en vanuit de STINAT-regeling zou dan zo'n € 30.000,00 worden bijgedragen. Immers, hij was nog op tijd met de aanvraag. Dat geld mist hij nu en voor spreker is dat heel veel geld. Van alle andere investeringen die hij de komende anderhalf jaar nog had willen doen, had hij gerekend op een ondersteuning van € 80.000,00 uit de STINAT. Kan de commissie zich voorstellen wat dit voor een klein bedrijf betekent? Het gros van de investeringen zal de komende jaren uitgesteld of afgesteld moeten worden. Dat is erg jammer, want hij had graag willen investeren in het opwekken van elektriciteit door middel van zonne-energie, uitbreiding van het sanitairgebouw, het aanschaffen of bouwen van duurzame verhuuraccommodatie om tegemoet te komen aan de wensen van kampeerders naar een luxere vorm van kamperen en het creëren van extra voorzieningen van tentkampeerders en gezinnen met jonge kinderen. Natuurlijk moet een ondernemer niet alleen investeren vanwege subsidies en weet hij dat er ook een keer achter het net kan worden gevist. De teleurstelling en het onbegrip zitten vooral in het feit dat collega's die enkele maanden later een beroep op de regeling deden wel werden gehonoreerd en spreker niet. Omdat hij tot maart 2010 in de veronderstelling leefde dat zijn aanvraag min of meer al was geregeld is hem de kans ontnomen om in januari 2010 alsnog een aanvraag in te dienen en heeft hij ook voor de STINAT 2010 achter het net gevist. Ook daardoor voelt hij zich gedupeerd en enigszins misleid. Degene die hij dit verhaal vertelt kan het in eerste instantie niet geloven en ook bij spreker en zijn vrouw leven ongeloof en teleurstelling. Hij hoopt dat de staten spreker en zijn collega's die in hetzelfde schuitje zitten een bevredigende oplossing kunnen bieden. Het beleid van provinciale staten is mede gebaseerd op het besef dat toerisme en recreatie voor deze provincie van groot belang zijn voor wat betreft werkgelegenheid en bestedingen. Mede daarom is de STINAT in het leven geroepen. Het kan toch niet zo zijn dat een kleine groep hardwerkende ondernemers die bereid is te investeren in de kwaliteit van hun bedrijf en hun leefomgeving de dupe worden van deze absurde, welhaast kafkaëske gang van zaken?

De heer MEDEMBLIK vraagt waarom de heer Strijland geen aanvraag voor 2010 heeft ingediend.

De heer STRIJLAND antwoordt dat hem in 2009 signalen bereikten dat de aanvraag voor 2009 zou worden gehonoreerd. Dat had spreker al op het kantoor van SNN te horen gekregen. Een afwijzing voor

2009 is pas in maart 2010 gekomen en toen was al bekend dat 2010 helemaal overtekend was. Aanvragen voor 2010 had toen al geen zin meer. Hij heeft in januari 2010 geen aanvraag voor 2010 ingediend, omdat hij in de veronderstelling verkeerde dat de aanvraag voor 2009 in behandeling was en dat deze gehonoreerd zou worden.

De heer MEDEMBLIK merkt op dat de heer Strijland toch nog meer investeringen wilde doen, waarvoor hij op een subsidie van € 80.000,00 rekende. Dan had hij toch ook in 2010 weer een aanvraag moeten doen?

De heer STRIJLAND antwoordt dat de STINAT-regeling zo is opgesteld dat na toekenning van de subsidie, een ondernemer één jaar tot achttien maanden heeft om de investeringen uit te voeren. Toen hij eind 2009 de aanvraag indiende, was het de bedoeling om de investeringen in 2009, 2010 en voor een gedeelte in de winter van 2010/2011 uit te voeren.

De heer LANGENKAMP vraagt of de collega's die een paar maanden later zeiden dat zij wel subsidie zouden ontvangen, deze ontvingen over 2009?

De heer STRIJLAND antwoordt dat dit over 2010 gaat. Deze collega's hebben in de eerste weken van 2010 een aanvraag ingediend. Deze collega's hebben dus wel een subsidie gekregen omdat zij een beroep deden op de STINAT-regeling voor 2010.

De heer KERSTHOLT vraagt van wie de heer Strijland een mondelinge toezegging heeft gehad.

De heer STRIJLAND antwoordt dat hij deze mondeling heeft gehad van een van de ambtenaren op het SNN-kantoor in Groningen.

De heer KERSTHOLT merkt op dat de heer Strijland niet zomaar investeert, maar daar al langer plannen voor had, inclusief een financieringsplan. Indien iemand begint met investeren, wil hij of zij duidelijkheid over eventuele toe te kennen subsidies. Kan de heer Strijland het proces beschrijven, zodat er inzicht ontstaat op welke basis hij is gaan investeren?

De heer STRIJLAND merkt op in het verre verleden ook al eens van de KITS-regeling gebruik te hebben gemaakt. Een ondernemer maakt een afweging of een investering rendabel zal zijn of niet. Dan zit de ondernemer soms enigszins op de wip en de STINAT-regeling kan dan net het zetje geven om die investering te doen. De investeringen die al zijn gedaan, waren investeringen die hij ook wilde doen en de regeling is dan juist goed om de ondernemer dat zetje te geven. De verruiming van de regeling van 20 naar 30 procent was ook een stuk beter, dus die verruiming is wel aanleiding geweest om een aanvraag te doen. Door de RECRON is spreker erop gewezen dat hij een aanvraag om in aanmerking te komen voor de STINAT-regeling kon doen. Die aanvraag heeft spreker toen zelfstandig gedaan.

Mevrouw DEKKER merkt op dat het erop lijkt dat er een zitting van de bezwarencommissie plaatsvindt. Heeft de heer Strijland wel bezwaar aangetekend en wat was het antwoord?

De heer STRIJLAND antwoordt dat hij direct na de afwijzing een brief naar het SNN heeft gestuurd en zijn ongenoegen kenbaar heeft gemaakt en om opheldering heeft gevraagd. In juni 2010 heeft hij weer een brief geschreven omdat hij op de eerste brief geen antwoord kreeg. Pas in een veel later stadium kreeg spreker antwoord en daarin werd verteld dat het nu eenmaal zo was, dat 2009 vol zat en dat 2010 een andere regeling betrof. Wel is gezegd dat er een fout is gemaakt in de zin dat de inschatting of de pot al leeg was of niet, steeds is gemaakt op basis van ervaringen en bepaalde rekenmechanismen en dat mechanisme had dit jaar gefaald omdat er zo ontzettend veel aanvragen binnenkwamen en daardoor is er op ambtelijk niveau een misrekening gemaakt met betrekking tot wie er allemaal voor in aanmerking kwamen. In maart 2010 kreeg spreker een brief van SNN waarin stond dat de pot voor 2009

leeg was en dat zijn verzoek niet kon worden gehonoreerd. Daarna heeft hij een aantal brieven gestuurd waarin hij om opheldering vroeg en daar heeft spreker pas begin 2010 antwoord op gekregen. De aanvraag zoals hij die heeft ingediend was ook helemaal compleet, dus formeel werd aan alle voorschriften voor het indienen van een aanvraag voldaan. Zijn aanvraag is dus afgewezen omdat de pot voor 2009 helemaal leeg was, terwijl de ambtenaar van SNN hem mondeling had toegezegd dat de aanvraag tijdig was ingediend en dat de pot nog niet leeg was. In maart 2010 heeft spreker om opheldering gevraagd en in juni heeft hij nogmaals gevraagd waarom die brief niet werd beantwoord en daar is ook niet gelijk op gereageerd. Formeel juridisch gezien heeft spreker geen bezwaar aangetekend.

De heer HUIZING vraagt of de SNN-ambtenaar bij het indienen van de aanvraag niet tegen de heer Strijland heeft gezegd dat hij eerst moest wachten met investeren totdat er een besluit was genomen op de subsidieaanvraag.

De heer STRIJLAND antwoordt dat dat niet is gezegd.

De heer DE JONG merkt op dat hij samen met de heer Kerstholt het verzoek bij het presidium heeft neergelegd om dit op de agenda te plaatsen. Als de gedeputeerde hieraan een mouw zou willen passen dan moet dat bij de begroting. Het gaat hier ook om meer gevallen dan alleen die van de heer Strijland. Hij heeft in de onderbouwing van dit agendapunt ook aan het college gevraagd of hij van tevoren een overzicht zou kunnen krijgen welke en hoeveel ondernemers om soortgelijke redenen niet in aanmerking komen voor de STINAT-subsidie. Op dit moment weet hij dit nog niet en dat hoopt hij van het college te horen. Wellicht gaat het om meer gevallen en het gaat dan ook om het principe zoals dat is gehanteerd. Wat vinden de overige fracties van het feit dat de aanvragers over 2009 door SNN te laat zijn ingelicht, zodat geen aanvraag kon worden gedaan voor 2010? Wellicht heeft hij de feiten niet goed op een rij, maar die aanvragen zijn allemaal onder de versnellingsagenda in 2009 ingediend en als het goed is waren dit alle complete aanvragen die in de administratie van SNN terecht zijn gekomen en vervolgens wordt daarop beslist. Bij subsidieregelingen als deze gelden volgens spreker vaak twee dingen: of het principe wie het eerst komt, die het eerst maalt, of er wordt bij de selectie ook gekeken naar kansrijkheid van investeringen of werkgelegenheid. Hoe is dit voor de STINAT 2009 gegaan? Voor zover zijn informatie nu reikt heeft de heer Strijland zijn aanvraag op tijd ingediend, maar heeft het heel erg lang geduurd voordat hij iets hoorde. Dat zijn toch kafkaëske toestanden? Onder de versnellingsagenda hebben college en staten ook middelen voor 2010 beschikbaar gesteld en vallen zo'n 20 tot 30 ondernemers buiten de boot. Het gaat hier om investeringen over een periode van anderhalf tot twee jaar en als een ondernemer eerst een aanvraag voor 2009 heeft ingediend waarvan hij verwacht dat die zal worden gehonoreerd, zal niet opnieuw een aanvraag voor 2010 worden ingediend om zodoende twee aanvragen in te dienen waarvan er maar één wordt toegekend. Op die manier valt de heer Strijland nu helemaal buiten de boot. Wil en kan het college de desbetreffende gevallen alsnog van dienst zijn? Daar komt het verhaal van de dekking natuurlijk bij, maar dat dient dan bij de begroting te worden vastgesteld. De CDA-fractie wil in ieder geval voorkomen dat dit bij het SNN in de toekomst weer gebeurt en dat het SNN de middelen heeft om de ondernemers nog in 2009 in te lichten dat het niet lukt, zodat die ondernemers tijdig een aanvraag voor 2010 kunnen indienen.

De heer KERSTHOLT dankt het college voor een goed evaluatierapport. Het is een evaluatie van een succesvolle regeling die veel betere resultaten heeft opgeleverd dan vooraf verwacht werd. Het heeft veel investeringen in Zuidwest Drenthe opgeleverd en dat stemt tot tevredenheid. Het stimuleren van recreatie en toerisme is datgene wat de VVD graag op correcte en juiste wijze wil doen. Dat leidt tot betere economische resultaten, werkgelegenheid en dat is positief. Erg succesvol beleid dus. Nadat op 7 oktober vorig jaar de regeling was verruimd op basis van de versnellingsagenda, toen percentages van subsidie van 20 naar 30 gingen en bedragen van € 100.000,00 naar € 200.000,00 gingen, bleek de regeling nog beter te lopen en dat heeft hij van harte toegejuicht. Succes kent ook schaduwkanten en de heer Strijland en de heer De Jong hebben dat goed verwoord. Het is jammer dat dit bij zo'n succesvolle regeling gebeurt. Nu weet spreker dat dit niet alleen bij de heer Strijland het geval is, maar bij aanzienlijk

meer ondernemers en dat het om forse bedragen gaat. Wat heeft het college hieraan gedaan? Er is redelijk intensief contact geweest van het college met het SNN. Waar heeft dat toe geleid en welke oplossingen kan hij tegemoet zien?

De heer MEDEMBLIK merkt op dat deze regeling succesvol is. Een ondernemer begrijpt ook best dat het geld op is. Het punt is alleen dat een aantal ondernemers op het verkeerde been is gezet door het idee dat het geld er nog wel was. Is het mogelijk om niet gehonoreerde aanvragen uit 2009 in 2010 prioritair te behandelen? Dat kan uiteraard alleen als er financieel nog ruimte zit in deze regeling.

De heer LANGENKAMP wacht de beantwoording van de gedeputeerde af, maar als blijkt dat er vanuit het SNN iets fout is gegaan, dan zal de overheid daar toch aan tegemoet dienen te komen door een en ander te repareren. Er wordt geroepen dat dit beleid heel succesvol is, maar in de toelichting leest hij dat 94% van het geld naar de derde doelstelling van kwaliteitsverbetering gaat en dat de doelstellingen van inpassing in ruimtelijk orderingsbeleid en duurzaamheid totaal niet uit de verf komen. Dan is dit beleid niet echt succesvol geweest. Er is wel veel geld uitgegeven en de regeling is verruimd, maar de eerste twee doelen waar de provincie op wilde sturen zijn totaal niet bereikt. Pas het derde doel, kwaliteitsverbetering, is wel gehaald. Spreker concludeert echter dat de investeringen in kwaliteitsverbetering niet duurzaam zijn, want anders was die doelstelling wel gehaald. Wat wordt hieraan gedaan in het vervolg van de regeling? Spreker vindt namelijk dat duurzaamheid een van de belangrijkste, zo niet de belangrijkste doelstelling moet zijn.

De heer MEDEMBLIK weet niet of het volgordelijk was bedoeld in de zin dat het ene doel belangrijker is dan het andere.

Mevrouw DEKKER merkt op dat deze succesvolle regeling in 2009 en 2010 voor maximaal € 6 miljoen is overtekend. Bij een reparatie van die gevallen die buiten de boot zijn gevallen, zal dus nog € 6 miljoen moeten worden uitgetrokken. Bovendien komt er geen vervolg op deze regeling, dus het is dan aan de staten om dit te gaan regelen. Vanuit de evaluatie wordt gezegd dat deze er niet komt. Verder is zij het met GroenLinks eens dat de doelstellingen vooral voor wat betreft duurzaamheid niet worden gehaald. Zij had liever gezien dat er zonnepanelen en dergelijke zouden worden aangeschaft. Willen de staten nu een nieuwe STINAT-regeling en onder welke voorwaarden?

De heer VEENSTRA heeft geprobeerd te achterhalen wat nu voorligt. Komt dit nu door het succes van de regeling of komt het doordat er ambtelijk fouten zijn gemaakt en er mensen op het verkeerde been zijn gezet? Mocht blijken dat aantoonbaar en feitelijk mensen op het verkeerde been zijn gezet, dan zal moeten worden gekeken of dit kan worden gerepareerd. Om hoeveel extra geld gaat het in dat geval? Is er sprake van een succesvolle regeling waar nog veel meer mensen een beroep op willen doen, dan moet worden gekeken of de doelstellingen zijn gehaald en of duurzaamheidsprincipes meer naar voren kunnen worden gehaald. Er kan dan worden gekeken of deze binnen de financiële mogelijkheden van de provincie een bepaalde prioriteit kunnen krijgen.

De heer MUNNIKSMa antwoordt dat deze regeling indertijd in het leven is geroepen om natuurlijke recreatie, ruimtelijkeorderings- en duurzaamheidsaspecten te koppelen aan andere investeringen om een dergelijke regeling laagdrempelig mogelijk te maken en daar is het college in 2008 mee begonnen. Tot oktober 2009 is er op zich in redelijke mate gebruik gemaakt van de regeling, maar het liep tot op dat moment niet storm. Het bedrag van € 7,5 miljoen dat beschikbaar was, was ruim voldoende om de einddatum van de regeling, namelijk 2010, te halen. Toen de provincie midden in de crisis terechtkwam, is geopperd de regeling wat soepeler te laten functioneren, zodat nog meer investeringen zouden worden uitgelokt die vooral in die derde categorie zaten, dus geen landschappelijke inpassing en planmakerij, maar dat de campings en recreatiebedrijven een verdergaande kwaliteitsslag zouden maken. Dit zou ook het midden- en kleinbedrijf in Drenthe een verregaande stimulans geven. Er is toen over gesproken en aan spreker is toen gevraagd of de provincie daarvoor voldoende geld zou hebben. Toen heeft spre-

ker gezegd dat hij geen goed overzicht zou kunnen geven wat er op dat moment zou gaan gebeuren. Hij wist toen namelijk dat de regeling redelijk, maar matig werd benut en hij wist ook dat de ondergrenzen en subsidiegrenzen naar boven toe zouden worden bijgesteld. Vanaf midden oktober zijn er opeens heel veel aanvragen bij SNN ingediend. Voor een deel waren dat complete aanvragen en een groot deel waren ook zogenaamde pro forma aanvragen. Pro forma wordt dan door middel van een kort briefje een aanvraag ingediend en dan krijgt de aanvrager een registratienummer en een termijn van vier weken om daarna de aanvraag te completeren. Die termijn van vier weken kan ook nog eens op aanvraag worden verlengd. In januari 2010 was er bij SNN een beeld dat het subsidiebedrag van 2009 meer dan overtekend was. Daar kon niets meer aan worden gedaan, want er was voor 2009 een subsidieplafond afgesproken, maar tegelijkertijd is voor 2010 een beperkter subsidieplafond afgesproken en op basis daarvan worden de in 2010 ingediende aanvragen beoordeeld op basis van de normen van 2010. In februari 2010 was al duidelijk dat ook dat subsidieplafond waarschijnlijk overschreden zou worden. Van het begin af aan was daardoor spreker al duidelijk dat er in 2010 zo min mogelijk subsidieaanvragen binnen zouden komen en in februari 2010 is het subsidieplafond dan ook feitelijk op nul gezet, wat door de provincie door persberichten en een persconferentie wereldkundig is gemaakt. Op dat moment hoopte spreker dat er zo weinig aanvragen voor 2010 binnen waren dat het probleem dat was ontstaan in 2009 ook kon worden opgelost door beide zaken met elkaar te matchen. Feitelijk was de regeling voor 2009 aan het eind van 2009 meer dan overtekend en in de hele korte tijd van 2010 was de regeling voor 2010 ook al overtekend. Dat betekent dat de regeling voor 2009 en voor 2010 beide een subsidieplafond hadden, waarbij is gewerkt volgens het principe wie het eerst komt, die het eerst maalt. Op dat moment komen er subsidiebeschikkingen die via het SNN lopen. Spreker zit hier niet in het kader van een beroeps- of bezwaarschriftencommissie, maar hij weet wel dat de instructies die aan SNN-medewerkers zijn meegegeven inhouden dat er met een subsidieplafond rekening moet worden gehouden en daar wordt ook in de communicatie richting de media en dergelijke de nadruk op gelegd. Er kunnen dus geen rechten worden ontleend aan een ingediende subsidieaanvraag. In het circuit was in oktober 2009 bekend dat de regeling tot dan toe rustig verliep en dat deze pas in oktober, november en december van 2009 is overschreden. Indien het een relatief klein probleem is, dan zou hier nog een mouw aan kunnen worden gepast, maar de regeling had € 4,5 miljoen provinciaal geld en € 3 miljoen Europees geld en als er dan nog eens € 6 miljoen op tafel moet worden gelegd om alle aanvragen te honoreren, dan is duidelijk dat het geen klein probleem is en een reparatie er niet in zit. Het uitgangspunt van een regeling met een subsidieplafond, waarvoor geldt dat wie het eerst komt, het eerst maalt, blijft dus staande. Spreker ziet een open eindregeling dan ook zeer zeker niet zitten. Bij duurzame energieregelingen is ook vaak te zien dat al binnen een week nadat de regeling is opengesteld de hele regeling overtekend is en dat dan heel nadrukkelijk een jaar moet worden gewacht alvorens er weer een nieuwe aanvraag kan worden ingediend.

De heer DE JONG vraagt hoe hoog het bedrag van de overtekening precies is en om hoeveel ondernemers het gaat die moesten worden teleurgesteld. Dat is hem nog steeds niet helemaal duidelijk.

De heer MUNNIKSMA antwoordt dat het nog telwerk blijft, want er wordt nog steeds gewerkt aan het opmaken van de definitieve rekening. Het gaat alleen om een overtekening in 2009 en 2010 voor een bedrag van € 6 miljoen. Dat bedrag komt bovenop de € 4,5 miljoen aan provinciaal geld die in de regeling zat. Indien de provincie dus tegemoet komt aan alle niet gehonoreerde aanvragen, zou de provincie nog eens € 6 miljoen moeten bijleggen. Op basis van de evaluatie had achteraf ook kunnen worden besloten met een soort van tenderregeling te werken, waarbij de kwaliteit van de investeringen had kunnen worden beoordeeld. Dat kan in dit soort situaties veel wegingsdiscussies opleveren, maar dan was waarschijnlijk wel dichter gebleven bij de match van de verschillende doelstellingen en had een deel van de investeringen die nu onder die 94% vallen minder snel gescoord. Hij heeft zich een aantal keren zorgen gemaakt over de achterblijvende investeringen op het gebied van recreatie en toerisme in Zuidwest-Drenthe en dat is hiermee nadrukkelijk wel gehaald en dus is er een groot bereik geweest. Hij snapt het dubbele gevoel dat is ontstaan doordat een regeling aan het einde van het jaar in gunstige zin wordt aangepast en dat er dan in groten getale op ingeschreven wordt. Hierdoor is de situatie ontstaan

dat op het moment dat de ene regeling werd gesloten, tegelijkertijd de andere regeling voor het jaar daarop open werd gesteld. Hierdoor zijn er vervelende gevoelens bij de aanvragers ontstaan, maar spreker kan die gevoelens niet wegnemen. Bij dit soort regelingen die in SNN-verband worden uitgevoerd geldt dat in principe bij het plafond en de subsidietoekenning in zijn geheel rekening moet worden gehouden dat op afrekeningsbasis meestal een kleiner bedrag wordt gehonoreerd dan is aangevraagd en daar heeft SNN een aantal stelregels voor die ook bij deze regeling worden gehanteerd. Dat betekent dat er dus meer wordt beschikt dan in feite het bedrag is dat de provincie en de EU beschikbaar hebben, omdat bekend is dat na verloop van tijd op afrekeningsbasis daadwerkelijk minder wordt uitgegeven.

De heer KERSTHOLT vraagt of de gedeputeerde iets kan zeggen over de pro forma aanvragen. Zijn er toen de regeling in 2009 werd verruimd, veel pro forma aanvragen binnengekomen? Hoe is met die pro forma aanvragen omgegaan?

De heer MUNNIKSMa antwoordt dat in 2008 en 2009 in totaal 142 aanvragen zijn ingediend. Daarvan zijn er 94 verleend voor een totaalbedrag van € 5,5 miljoen. Er zijn 17 projecten afgewezen en buiten behandeling gesteld op inhoudelijke gronden ofwel op verzoek van de aanvrager. Er is er op dit moment nog één in behandeling en er zijn 30 projecten opgeschort omdat het budget niet toereikend was. Dat gaat over 2009, want in 2008 was dit probleem er niet. In 2010 zijn er 45 aanvragen in die korte periode binnengekomen en hiervan zijn er 17 verleend voor een bedrag van € 1,22 miljoen. Er zijn er vijf afgewezen of buiten behandeling gesteld en er zijn er nog 15 in behandeling en 8 projecten zijn opgeschort omdat het budget niet toereikend was. Rekening houdend met een overtekening van 20% is een bedrag van rond de € 5 miljoen in beeld over beide jaren over aanvragers die buiten de regeling vallen, omdat het subsidieplafond in beide jaren is overschreden. Hij snapt nogmaals dat het bij een dergelijke plafondregeling heel vervelend is, maar de provincie kent nogal wat van deze regelingen omdat de open eindregeling ongewenst is. Hij praat vandaag voor de derde keer over een regeling waarbij de plafonds die er waren op dit moment gevuld zijn en misschien heeft het ook wel iets te maken met het feit dat de plafonds bij de provincie iets dichterbij de vloer zitten.

De VOORZITTER vraagt of de gedeputeerde nog iets voor de gedupeerden kan doen of hen prioritair kan behandelen.

De heer MUNNIKSMa antwoordt dat op het moment dat dit een klein probleem zou zijn geweest wat klein zou kunnen worden afgehandeld, er begrip zou kunnen zijn tussen college en de staten om de regeling tot het einde aan toe tot een succes te brengen, maar omdat het bij de overtekening om een heel groot bedrag gaat, denkt spreker dat het terecht is dat op dit moment geen open einde regeling wordt aangehouden. Er zijn ook meer regelingen die worden overtekend, want ook tenderregelingen worden overtekend en er zou dan ook ten opzichte van andere regelingen een precedent worden geschapen.

TWEEDE TERMIJN

De heer STRIJLAND merkt op dat zijn investeringen vooral waren gericht op duurzaamheid. Het kafkaeske wat spreker heeft ervaren zit hem vooral in het feit dat hij tussen wal en schip valt, omdat er is gezegd dat er in 2009 geen ruimte meer was en dat hij te laat was voor het indienen van een aanvraag voor 2010. Hij is verstrikt geraakt in regels die weliswaar te begrijpen zijn, maar uiteindelijk staat hij met lege handen. Ten aanzien van de overtekening wordt gesproken over € 5 of € 6 miljoen in 2009 en 2010, maar de gevallen die in 2009 niet in aanmerking zijn gekomen op de manier zoals dat met spreker is gebeurd komen samen bij lange na niet op dat bedrag uit.

De heer DE JONG vraagt nogmaals hoe het zit met de ingediende pro forma aanvragen en de complete aanvragen. Indien iemand een complete aanvraag tijdig indient, dan zou die toch eigenlijk mee moeten

doen in het proces? Een dergelijke aanvraag staat toch voorop in de rij van mensen die later hun stukken pas om hun moverende redenen inleveren? Hoe gaat dit in het algemeen binnen het SNN dat deze regelingen uitvoert? Of elke ondernemer kan een pro-forma-aanvraag indienen en heeft dan een termijn om die aanvraag aan te vullen of mensen die het eerste een complete aanvraag indienen komen het eerst in aanmerking. Hoe gaat dit nu precies? De overtekening van € 6 miljoen betreft deels 2009, deels 2010. Kan de gedeputeerde wat specifiekker zijn over 2009? Welk stukje is dat nu? Vanaf oktober 2009 is het subsidiebedrag 30 procent. Betekent dit dat als er een overtekening van € 6 miljoen is, de investering € 18 miljoen bedraagt? Dat zou betekenen dat veel ondernemers die subsidie niet zouden willen en het wel uit eigen middelen financieren. Voor de begroting 2011 is het wel handig dat er beter zicht is op het kloppen van die redenering, want ook in 2011 wordt doorgedaan met de versnellingsagenda. Indien er in 2011 een bedrag van rond de € 15 miljoen in duurzaamheid wordt gestoken, dan is dat toch wel fijn om te horen.

De heer MEDEMBLIK wil ook graag weten hoe het precies zit met de volgorde van behandeling van pro-forma- en complete aanvragen.

De heer LANGENKAMP hoort dat kleine problemen kunnen worden opgelost, maar grote problemen niet. Dat is wel een beetje triest, want als de heer Strijland alleen was geweest dan was er kennelijk een oplossing gevonden. Er wordt hier echter niet over individuele gevallen gesproken. Hoeveel gevallen zijn nu echt vergelijkbaar met die van de heer Strijland? Het moet dus gaan om diegenen die na oktober 2009 een volledig ingevulde aanvraag hebben ingediend. In relatie tot de complete geldsom die het de provincie eventueel zou kosten, vindt hij de pro-forma-aanvragen in 2009 en de aanvragen van 2010 die niet voor inwilliging in aanmerking komen minder belangrijk. Hoeveel kost het om de eind 2009 ingediende complete aanvragen alsnog in te willigen? Wellicht dat hij daar dan iets mee kan bij de begroting.

De heer KERSTHOLT wil een goed inzicht hebben waar het hier precies om gaat. Er is een e-mailbericht van begin september waarin die bedragen allemaal zijn opgesomd en uitgewisseld tussen SNN en de gedeputeerde. Bij die kafkaëske gevallen uit 2009 gaat het om een veel lager bedrag dan die € 6 miljoen. Ook tussen individuele gevallen kan er nog verschil bestaan, dus het bedrag zal zeker niet die totale € 6 miljoen over 2009 en 2010 bedragen. Spreker denkt dat het bedrag voor de kafkaëske gevallen op de helft van € 6 miljoen of iets lager zal uitkomen. Misschien kan de gedeputeerde dat bedrag nog wel ergens vinden.

Mevrouw DEKKER stelt vast dat de meeste partijen vinden dat er een aantal miljoenen uitgegeven moet worden en dat zou wellicht vanuit de dynamische cofinancieringspot kunnen. Het is aan de staten om te bepalen wat er met de begrotingsbehandeling wordt gedaan.

De heer VEENSTRA waarschuwt om voor deze specifieke situaties eigen regels te formuleren. Bewust is er een plafondregeling gemaakt en op heel veel terreinen gebeurt dat. Het is geen open eindregeling omdat precies bekend moet zijn hoeveel geld er uitgegeven gaat worden. Het maken van uitzonderingen hierop is juridisch gezien nogal link. Bij SNN is het mogelijk een pro-forma-aanvraag in te dienen en als de provincie dat niet wil dan moeten de regels bij SNN worden veranderd. Dat kan de provincie niet doen. Hij ziet veel liever dat nu een succesvolle regeling met een plafond wordt afgerond en dat bij de begrotingsbehandeling wordt gekeken of een nieuwe regeling gewenst is. Opgepast moet worden om kwesties uit het verleden op deze manier te repareren omdat niet duidelijk is dat er sprake was van een ambtelijke dwaling. Het geld uit deze regeling was gewoon op.

De heer DE JONG wil niet zomaar iets repareren of tussendoor iets regelen want dat zou geen goede vorm van bestuur zijn. Het gaat spreker erom te achterhalen hoe het nu gegaan is. Dat geldt niet specifiek voor deze STINAT maar voor alle subsidieregelingen die worden uitgevoerd.

De heer VEENSTRA antwoordt dat dit een heel andere vraag is dan dat wat nu voorligt. De financiële situatie bij de provincie is anders dan een aantal jaren geleden en nu kan de provincie niet zomaar miljoenen extra op tafel leggen. Hij zal het effect van deze regeling eerst goed beoordelen alvorens hiermee door te gaan en dat zou binnen de begroting moeten gebeuren. Hij waarschuwt dat er voorzichtig moet worden omgegaan met de gedachte van reparatie.

Mevrouw DEKKER merkt op dat de heer De Jong wil weten hoe het precies is gegaan, maar dat zijn technische vragen die gesteld kunnen worden aan SNN. Zij heeft het stuk van de heer De Jong zo gelezen dat er een reparatie moet komen voor die mensen.

De heer KERSTHOLT houdt de discussie bij de STINAT-regeling en deze casus. Hij wil dit op een rijtje zetten, aangevuld met informatie over aantallen aanvragers die nog in 2009 een volledige aanvraag hebben ingediend die is afgewezen. Volgens spreker gaat het bij die groep niet om een overtekening met € 5 of € 6 miljoen, maar gaat het om een aanmerkelijk lager bedrag. Om welk bedrag gaat het? Hij vraagt om dergelijke gegevens schriftelijk aan spreker te doen toekomen. Hij is het met de heer Veenstra eens dat met incidentele reparatie voorzichtig moet worden omgesprongen omdat dit precedenten kan scheppen. Hij vraagt dan ook of de gedeputeerde de juiste, concrete feiten kan aanleveren.

De heer MUNNIKSMa antwoordt dat best besloten kan worden niet langer met pro-forma-aanvragen te werken, maar dat moet dan wel aan het begin van het spel geregeld zijn. De ene aanvrager heeft het namelijk al compleet ingeleverd en de andere aanvrager heeft nog maar een heel simpel briefje geschreven omdat men meer tijd nodig heeft de aanvraag te completeren. Het meest praktische is dus dat mensen de mogelijkheid krijgen om hun verzuim te herstellen. Hij gaat ervan uit dat het bedrag dat uiteindelijk wordt beschikt met 20 procent kan worden overschreden omdat de ervaring bij SNN leert dat aan het einde van de rit het uiteindelijk niet is besteed, dus daar is al rekening mee gehouden. Indien hij dan kijkt naar de problematiek in 2009, dan ligt er een problematiek die € 4,1 miljoen bedraagt en als daar de 80 procent regeling op van toepassing wordt verklaard, wordt uitgekomen op € 3,2 miljoen en voor 2010 geldt een kleiner bedrag, maar daar speelt dit niet bij. In dit land zijn echter de meeste regelingen, regelingen met plafonds. Achteraf bekeken had de provincie deze regeling in het kader van de crisis misschien niet zo snel moeten verbreden, maar had de regeling eerst in 2009 onder het oude regime moeten worden afgerond, zodat met ingang van 1 januari 2010 de hele zaak had kunnen worden afgewikkeld met een schoon subsidieplafond. Dat is niet gedaan omdat de staten ook die impuls wilden geven aan natuurlijke recreatie, het midden- en kleinbedrijf en de recreatieve bedrijven. Dit is de schaduwkant van het succes en voor de mensen die aan de schaduwkant zitten zijn de druiven dan zuur. Dat is ook de reden dat SNN de afgelopen tijd een aantal van deze zaken zo goed mogelijk heeft geprobeerd uit te leggen. De boodschap blijft een vervelende zolang er geen open einde regeling is maar een regeling met een plafond. De cijfers zijn niet honderd procent zeker maar geven wel indicaties aan en deze zal spreker aan de commissie verstrekken.

Hij merkt op dat dit onderwerp stond geagendeerd voor de Statencommissie omgevingsbeleid (OGB), maar omdat dit nu in deze commissie is behandeld gaat hij ervan uit dat deze behandeling niet nog een keer in de Statencommissie OGB plaatsvindt.

De VOORZITTER merkt op dat dit niet nog eens op de agenda van de Statencommissie OGB komt. (De voorzitter schorst de vergadering van 15:57 uur tot 16:15 uur.)

7. Brief van 17 maart 2010 over Innovatief Actieprogramma Drenthe 2010-2012

De heer KERSTHOLT merkt op dat het hier gaat om het Innovatief Actieprogramma Drenthe 2008-2010 en nieuwe ontwikkelingen tot 2012. In 2008 en 2010 is er € 7,2 miljoen voor uitgegeven en in de periode van 2010-2012 wordt er € 2,57 miljoen voor uitgegeven. Waar komt dat laatste bedrag vandaan? Het stimuleren van innovatie is een moeilijke en hachelijke zaak. Het innovatieplatform is ook landelijk ontzettend belangrijk, of het nu effectief of ineffectief is. Deze stimuleringsacties zijn nodig. Innoveren is

niet eenvoudig en innoveren en stimuleren is ook niet eenvoudig, omdat risico's om elke hoek loeren. Het tendersysteem heeft kennelijk goed gewerkt, want een paar honderd bedrijven heeft aanvragen ingediend en er zijn er veertig gehonoreerd in de eerste twee tenders. Hij heeft deze veertig bedrijven bekeken en deze zijn rijp en groen gekozen, maar alle op basis van regels die voor innovatie en die voor deze commissie van toepassing zijn. Hoe luidden die regels en hoe zullen deze voor de komende periode worden gehanteerd? Dat is best moeilijk en ook hier zullen afgewezenen minder tevreden zijn dan de partijen die op basis van deze tender een toewijzing hebben gekregen. Bestaan de 40 bedrijven en projecten die in de eerste twee tenders een toewijzing hebben gekregen nog altijd? Hoe succesvol zijn die bedrijven qua werkgelegenheid, omzet en verdere investeringen en subsidies? Hij doet de suggestie om bij innoveren vooral te denken aan concentratie, zodat deze gelden op een beperkt aantal gebieden worden ingezet. Wat vinden andere fracties daarvan? De speerpunten moeten worden gericht op klimaat en energie, verkeer, vervoer en mobiliteitsmanagement en zorg (en dan vooral de domotica die daarin voorkomt). In de huidige toewijzing van de tenders heeft hij daar nog niet veel over teruggevonden, maar in de volgende tenders kan dat wel gebeuren. Bovendien sluiten deze beleidsvelden goed aan bij het Drentse speerpunt Sensor en Sensor Universe. Verder verwijst hij naar de vragen die hij heeft opgesteld bij de onderbouwing van dit agendapunt.

De heer BERENDS stelt vast dat de vragen vooral zijn gericht op de effectiviteiten en wat de staten vinden van de resultaten in verhouding tot de gedane investeringen. Hij heeft het stuk goed doorgelezen en dan ziet hij dat er € 15 miljoen aan uitgelokte investeringen zijn ten opzichte van de € 7,2 miljoen die erin is gestoken. Dat klinkt goed. Wel staat erin dat er sprake is van maar liefst 1.000 fte, maar dat lijkt sterk op een black box. Hij heeft gekeken naar de site die ook wordt vermeld en bij de voortgang van de projecten komt dit toch als een black box over, want er is weinig te lezen over de effecten en de meting daarvan. Hoe is het college tot die 1.000 fte gekomen? Gelukkig zijn er wel strengere selectiecriteria.

De heer OOSTERLAAK vindt het prima dat er een innovatieplatform is. Wat zijn de rechtstreekse effecten van die innovatieve projecten qua werkgelegenheid en worden deze per bedrijf gemeten? Hij vraagt of dit in zodanige cijfers is uit te drukken dat deze tot in detail kloppen. Zou er ook niet moeten worden gekeken naar terugbetalingsregelingen in de vorm van een revolving fund voor het geval er sprake is van een innovatief project dat de indieners heel veel geld oplevert?

De heer KUIPERS vindt de gedachte van de heer Oosterlaak over terugbetaling niet eens zo gek, maar gaande de wedstrijd kunnen niet ineens de spelregels worden veranderd, dus deze opmerking neemt hij mee in het vervolg als er soortgelijke situaties ontstaan. Wanneer bepaalde steunen in de rug leiden tot iets dat de desbetreffende bedrijven heel veel geld oplevert, wil hij wel nadenken over een vorm van terugbetaling in de toekomst. Met betrekking tot het voorliggende stuk merkt hij op dat deze regeling wel 200 aanvragen oplevert en daarvan zijn er 63 gehonoreerd. Hier is dus sprake van een heel goede regeling die op de een of andere manier een bijdrage levert aan een investering die mogelijk niet zou zijn gedaan. In die zin vindt zijn fractie dat het een succesvolle regeling is die beantwoordt aan het doel dat hij ermee beoogt. Die 1.000 fte vindt hij wel erg veel, maar mogelijk ziet hij dat verkeerd of is dat een verschrijving.

Mevrouw STIJKEL vindt het erg nuttig dat bedrijven via innovatie op de markt blijven opereren. Het levert arbeidsplaatsen op, voorkomt faillissementen, verbetert de arbeidsmoraal en stimuleert het bedrijfsleven. Bij het werkbezoek van deze commissie in Eindhoven is ook gebleken dat het belangrijk is dat er innovatie is en dat het ook daadwerkelijk banen oplevert. Een belangrijk punt dat uit het stuk naar voren komt is dat het breed wordt gedragen door de betrokkenen. Wel kwam zij erachter dat niet alles precies te meten is zoals zij het zou willen meten, maar zij heeft wel de indruk dat economische zaken mag blijven werken aan de innovaties. Zij zet dit dus graag voort.

De heer KLAVER vindt dat als er een multiplier is van 7,5 (van € 2 miljoen naar € 15 miljoen) dan werkt het wel, maar de vraag is hoe duurzaam een dergelijke innovatie is. Daar zou hij graag een goede ana-

lyse van zien. Is het een onderneming die één jaar draait en er dan mee stopt of levert het meer op? Tegen concentratie van de drie speerpunten klimaat, energie, mobiliteit en domotica is niets tegen, maar inventiviteit is niet in hokjes te passen. Er zijn altijd inventieve en creatieve mensen en die mensen moeten de kans krijgen ergens gebruik van te maken. Het lijkt hem een goede regel om een voortdurende analyse uit te voeren en terugbetalen lijkt spreker nu niet dadelijk de eerste optie waaraan gedacht moet worden. De overheid moet ook zaken willen stimuleren en losmaken. Indien het een ander financieel goed gaat, gaat hij ook 52% belasting betalen en dat levert de gemeenschap dan ook weer geld op.

Mevrouw VLIETSTRA gaat eerst in op het karakter van de regeling. In het economisch beleid is beschreven dat het heel belangrijk is om vanuit de provincie kennis en innovatie te stimuleren. Dat doet zij binnen de Drentse piek, namelijk sensortechnologie en agribusiness, maar er is juist ook voor gekozen om dit voor het brede MKB te doen, want Drenthe is voor een groot deel midden- en kleinbedrijf en zelfs vaak kleinbedrijf. Het Innovatief Actieprogramma Drenthe (IAD) is zeer succesvol geweest. Het brede draagvlak onder alle partners waarmee de regeling is opgezet en uitgevoerd springt in het oog, maar ook bij het MKB en overigens in het veld wordt de regeling breed gedragen. Het leidt tot innovaties in het huidige programma en omdat er daar meer middelen beschikbaar zijn dan in het toekomstige programma leidt dit tot innovaties op heel veel verschillende terreinen. Zij is dus zelf heel enthousiast over deze regeling en als zij kijkt naar de afgelopen drie jaar en de drie tenders die er geweest zijn dan zijn er van alle initiatieven die zijn genomen en in gang zijn gezet ook eigenlijk geen mislukkingen. Er is er nu net één geweest die het niet heeft gered, maar dat is inherent aan dit soort regelingen. Hiermee wordt enig risico genomen want er is geen garantie dat innovatie slaagt, maar dat risico is willens en wetens genomen bij de instelling van de regeling. Het totale bedrag dat beschikbaar is voor de volgende tender is 4,57 miljoen. Daarvan komt € 2 miljoen van SNN, € 2 miljoen van de provincie uit de versterking economische structuur en daar bovenop nog een bedrag van € 570.000,00 uit klimaat en energie omdat in de afgelopen periode is gebleken dat in toenemende mate bedrijven en zzp'ers met voorstellen komen die liggen op het terrein van klimaat en energie die heel goed passen in het Programma Klimaat en Energie en dat heeft ertoe geleid dat er in de afgelopen tender maar ook in de nieuwe regeling ruim een half miljoen kan worden toegevoegd uit het Programma Klimaat en Energie aan het budget. Als zij dat bij elkaar optelt komt zij aan een bedrag van € 2 miljoen. Dan is vervolgens gevraagd of er overlap is met andere SNN-programma's. Dat is niet het geval en daar wordt ook op getoetst, ook om te kijken of aanvragen in aanmerking komen voor andere programma's binnen SNN, bijvoorbeeld voor de Noordelijke Innovatie Ondersteuningsfaciliteit (NIOF) of Human Resource Management (HRM) Plus-regeling. Als dat het geval is, dan zijn dat voorliggende voorzieningen en dan kan geen gebruik worden gemaakt van het IAD. Daar wordt goed op toegezien. Voor wat betreft het streven naar een kleiner aantal grotere projecten, was in de brief te lezen dat de provincie zich meer gaat richten op de thema's en in principe wordt er zoveel mogelijk aangesloten bij de speerpunten. Er worden ook andere onderwerpen actief genoemd zoals de creatieve industrie, klimaat en energie, starters op de woningmarkt, toerisme, sociale innovatie, ondernemerschap door vrouwen en initiatieven op het snijvlak met onderwijs. Het is dus breed, maar veel minder breed dan de afgelopen jaren mogelijk was en ook de bedragen zullen worden aangepast omdat in de praktijk is gebleken dat met een kleiner bedrag vaak net zoveel in gang kan worden gezet als met een groot bedrag. De bedragen variëren afhankelijk van de omvang van de aanvraag. Daar zat een maximum op van € 200.000,00 en dat bedrag wordt naar beneden bijgesteld, aangezien niet het bedrag bepalend is voor de mate van innovativiteit. Het gaat wel steeds om initiatieven waar mensen in deze fase geen of onvoldoende financiering van de bank voor krijgen. Juist met een stimulans vanuit de provincie is het mogelijk om ideeën om te zetten in nieuwe producten, nieuwe werkwijzen en dergelijke. Wat hebben deze initiatieven bijgedragen aan de kenniseconomie? De provincie monitort de aanvragen tot het moment van de definitieve subsidie vaststelling. Het is een dilemma in welke mate en hoelang die projecten moeten worden gevolgd, want het is bedoeld als een stimulans om een start te kunnen maken. Tot het moment van de definitieve subsidie vaststelling wordt dat gevolgd, maar daarna eigenlijk niet. Wel is nu door de provincie afgesproken dat over de afgelopen drie tenders een publicatie wordt gemaakt waarin alle tenders nog eens langsgelopen worden en wordt gekeken wat er is terecht gekomen van de inzet hierop. De afgelopen jaren heeft zij gezien dat ook bij een volgende

tender vaak een bedrijf terugkwam omdat het product inmiddels verder was ontwikkeld. Die terugblik gaat zij de komende maanden doen, maar zij heeft geen systeem waarbij zij tot in lengte van jaren kan volgen wat het effect is van deze innovaties en zelf denkt zij dat dit ook niet zou moeten. Welke criteria worden aangewend? Daarbij zal zij aansluiten op lagere bedragen en meer focussen op thema's. Daarvoor zal een format worden ontwikkeld en vervolgens worden daar mensen bij gezocht die goed in staat zijn om te beoordelen of het echt om innovaties gaat of om iets wat elders al gebeurt. Dat zal ertoe leiden dat er op enig moment weer een commissie wordt ingesteld die de aanvragen kan beoordelen. Daarbij probeert zij ook wat meer de link te leggen naar landelijke fora. Er is een landelijk innovatieplatform en misschien is het mogelijk om iemand uit dat platform te bewegen in de beoordelingscommissie te gaan zitten en uiteraard zal er iemand in worden gevraagd die vanuit de hoek Klimaat en Energie goed op de hoogte is. Groningen en Friesland hebben ook een innovatief actieprogramma. Er is destijds bij de start gekeken of er samengewerkt kan worden met deze provincies, maar Drenthe maakt al veel langer specifiekere keuzes op veel beperkter gebieden, terwijl zij er nadrukkelijk voor heeft gekozen om rekening houdend met de opbouw van de Drentse arbeidsmarkt om het brede MKB in staat te stellen om van deze regeling gebruik te maken. Ten behoeve van het aantal fte's hanteert SNN een berekeningsmodel en daar komt dan in dit geval 1.000 fte uitrollen, maar zij kan pas op de langere termijn beoordelen of dat tot die 1.000 fte bruto heeft geleid. Voor een terugbetalingsregeling voelt zij niets, want het gaat altijd om enthousiaste kleine ondernemers die er vaak veel eigen geld en energie in stoppen en de verwachting dat er gelijk enorme rijkdom wordt gecreëerd, klopt niet. Terecht zei iemand dat als dat wel het geval is, de fiscus daarvan profiteert en indirect de provincie ook.

De heer BERENDS vraagt of mevrouw Vlietstra de kans op die 1.000 fte groter of kleiner dan vijftig procent inschat.

Mevrouw VLIETSTRA doet geen schatting. Indien een aanvraag wordt ingediend bij SNN dient conform de regelingen die daar gelden te worden aangegeven wat de verwachtingen zijn en op welke termijn die zullen worden gerealiseerd. De heer Klaver vraagt hoe duurzaam de innovatie is en dat is een van de redenen om terug te kijken naar de afgelopen drie jaar, waarbij de laatste tender pas in januari was, dus die is nog heel vers. Zij heeft het initiatief genomen om alle 62 initiatieven tot nu toe nog even tegen het licht te houden en te kijken wat daar het effect van is.

TWEEDE TERMIJN

De heer KERSTHOLT wil weten wat de werkgelegenheidseffecten zijn van de projecten. Kan daar iets over worden gezegd? Ten aanzien van de selectiecriteria merkt hij op dat deze openbaar en transparant zullen zijn. Kan de gedeputeerde laten weten waar zij op focust en wat haar richting is? Hij is blij met de nacalculatie en vindt dat die projecten maar een beperkte periode moeten worden gevolgd, zoals een aantal jaren. Zo kunnen de effecten worden gemeten op omzet, werkgelegenheid en op andere zaken en dan is het niet erg dat een aantal van die 60 projecten mislukken. Er moet hier dan ook mee door worden gegaan in samenspraak met anderen. Er zijn tevreden stemmende antwoorden gegeven over de coördinatie en samenwerking, maar ook bij Syntens en de Kamer van Koophandel liggen gelijksoortige initiatieven op de loer en hij zou niet willen dat mensen buiten de boot vallen. Hij vindt dat de gedeputeerde de evaluatie nog in een kort briefje zou kunnen aanscherpen op die punten waar zij dat zelf heeft aangegeven. Hij hoopt dat er voor het bedrag van € 10 miljoen waar voor het geld wordt geleverd.

De heer BERENDS kan leven met het antwoord van de gedeputeerde en wat het CDA daarover heeft gezegd. Hij heeft zich ook laten inspireren door een beoordelingscriterium dat er sprake is van een samenwerkingsbonus vanwege samenwerking met de kennisinstellingen en dat zijn gewoon goede zaken.

De heer OOSTERLAAK heeft begrepen dat er al een evaluatie was toegezegd in een brief van 3 april 2008. Om dit te evalueren en te volgen is dan toch twee jaar geleden al toegezegd? In het algemeen probeert de provincie de zaken SMART in te richten, zodat het meetbaar is. Is 1.000 fte niet erg natte

vingerwerk? Er zou toch moeten worden gestreefd naar het concreet maken van wat er is teweeggebracht? Bij subsidiëring van innovaties gaat het over miljoenen en dan moet duidelijk zijn wat de effecten daarvan zijn. Het gaat hier om een soort van beleid om de werkgelegenheid een stimulans te geven en dan moet meetbaar zijn wat het teweeg brengt. Hij wil dus deugdelijk cijfermateriaal zien. Over terugbetaling merkt hij op het prima te vinden dat mensen vijftig procent belasting betalen als zij in een hogere belastingschijf vallen, maar als iemand forse bedragen aan subsidie ontvangt, dan mag die overheid toch ook zeggen dat als het blijkt te werken, deze bedragen moeten worden terugbetaald? Dat wordt toch ook bij studiefinanciering gedaan? Iedereen die dan ook aan een dergelijke tender meedoet, zou moeten tekenen dat het geld wordt terugbetaald als er winst wordt gemaakt.

De heer VAN DE BOER vraagt welke criteria de heer Oosterlaak toekent aan deugdelijk cijfermateriaal.

De heer OOSTERLAAK antwoordt dat het nu om 1.000 fte gaat en daar wil hij verbetering in zien en wil ook zien dat dit nauwkeuriger wordt vastgesteld. Verder is het een kwestie van tellen; bekend is welke projecten er de afgelopen tijd gehonoreerd zijn en bij welke bedrijven dat speelde. Er kan dus een vragenlijstje worden gestuurd met de vraag hoeveel fte personeel er eerst in dienst was en hoeveel dat nu is. Dan is in ieder geval bekend wat de personeelstoename is in de bedrijven waar dat geld in gestopt is. Dan zijn er ook nog allerlei andere effecten, maar dan zijn de gewone cijfers in ieder geval bij de hand.

De heer KUIPERS merkt op dat in de brief op pagina 2 bovenaan staat dat alle projecten worden gemonitord en dat die door iedereen te volgen zijn. De gedeputeerde hoort hij zeggen dat er wordt gemonitord tot op de dag dat de aanvraag is afgerond en dan vraagt hij zich af of het juist is wat de gedeputeerde zegt. Het zou dan betekenen dat twee dagen na afronding van het geheel de boel weer kan worden opgedoekt en dat lijkt hem niet de bedoeling. Wat spreker betreft zou er best sprake kunnen zijn van een langere periode van monitoring dan tot nu toe het geval is geweest. Spreker denkt dat niet dat dit tot in lengte van jaren hoeft te duren, maar zo'n twee tot drie jaar, afhankelijk van de aard van de investering die gepleegd wordt. Om maar iets langer dan tot op de dag van afronding van de aanvraag te monitoren, vindt hij wat aan de korte kant. De heer Kerstholt hield in eerste termijn ook nog een pleidooi om zo mogelijk het geheel te beperken tot de drie thema's. Deze drie thema's draagt hij een warm hart toe, maar hij wil het toch breder houden want het geheel wordt hiermee beperkt. Het gaat hier om het kleinbedrijf, juist nog meer dan om het middenbedrijf. Spreker denkt juist dat binnen dat kleinbedrijf dergelijke regelingen een extra prikkel kunnen zijn. Daarom zou spreker het in eerste instantie toch graag wat breder willen houden.

Mevrouw STIJKEL is erg blij met de woorden van mevrouw Vlietstra en in het bijzonder haar opmerkingen dat het als stimulans is bedoeld en de termijn waarbinnen deze projecten dienen te worden gevolgd. De komende maanden komt er een terugblik en kan de commissie deze terugblik de komende maanden krijgen?

Mevrouw VLIETSTRA merkt op dat de heer Kerstholt de suggestie doet om in dat boekje dat wordt gemaakt ook de werkgelegenheidseffecten van de projecten op te nemen. Dat vindt spreekster prima, maar het gaat hier heel vaak om kleine bedrijven of zzp'ers of mensen die een dienstverband hebben en samen met een collega een nieuw idee hebben en uitwerken. De echte effecten kunnen dus pas op veel langere termijn zichtbaar worden, maar waar dat mogelijk is zal dit uiteraard worden meegenomen. Nog niet zo lang geleden is er een terugblik geweest op een vorige tender, de TIO, en toen is er een tour gemaakt langs projecten die in het kader van die TIO zijn gehonoreerd. Zij wil dan ook een publicatie maken waarin wordt teruggekeken op alle projecten die zijn gehonoreerd en waarbij ook weer, samen met deelnemers aan de tender een bezoek wordt gebracht aan een aantal gehonoreerde projecten. Zij zal de commissie de regeling ter kennisneming doen toekomen. Het gaat hier om een stimuleringsregeling van innovatie en mislukken mag dan ook. Zij houdt er dan ook rekening mee dat er dingen mis kunnen gaan, maar tot op dit moment gaat het bij die mislukkingen slechts om één geval en dat was ook

nog heel recent. De kwaliteit van de aanvragen, maar ook van de beoordelingscommissie van de aanvragen, is dus goed.

De heer KERSTHOLT merkt op dat bij kleine bedrijven de effecten niet direct meetbaar zijn. Het is goed om ook wat grotere bedrijven, zoals een drukkerij in Assen, te stimuleren en te volgen waar het geld blijft.

Mevrouw VLIETSTRA antwoordt op de opmerking van de heer Oosterlaak dat als zij de indruk heeft gewekt helemaal niets aan monitoring te doen en daar geen belang aan te hechten, de heer Oosterlaak haar niet goed heeft begrepen. Zij stelt zichzelf wel de vraag hoe lang en hoe diep die monitoring moet plaatsvinden en daar zitten grenzen aan. Op dit moment wordt er gemonitord tot de definitieve subsidievaststelling en dat is niet op de tweede dag al. Er komt eerst een beschikking, dan een voorschot en pas op het moment dat de subsidie wordt afgerekend wordt er gestopt met de monitoring, dus dat gaat echt wel een tijdje langer door. Er zal nu een terugblik worden gedaan, niet zozeer vanuit overwegingen van controle, maar ook omdat zij van verschillende winnaars het signaal heeft gekregen dat zij het leuk vinden om te zien wat anderen met hun prijs hebben gedaan om op die manier te kijken of zij iets met ervaringen van anderen kunnen doen. Door sommigen is de wens uitgesproken om netwerkbijeenkomsten te organiseren van innovatieve ondernemers. Dergelijke zaken zijn prima door de provincie te organiseren, net zozeer als controle maar meer als manier om ideeën en stimulansen op te doen om verder te gaan. Syntens en de Kamer van Koophandel hebben geen vergelijkbare initiatieven maar de provincie werkt er wel nauw mee samen en dat geldt ook voor de kennisinstellingen. Bij de laatste tender waren er 83 aanvragen waarvan een groot deel positief werd beoordeeld door de beoordelingscommissie. Vanwege het subsidieplafond zijn niet alle aanvragen gehonoreerd, dus de beoordelingscommissie heeft een ranking gemaakt en op een gegeven moment is een streep getrokken omdat het geld op was. Vanuit het Programma Klimaat en Energie en het cultuurbudget is dit nog eenmalig aangevuld, maar op een gegeven moment is het geld op en heeft de provincie dus ook projecten moeten teleurstellen.

De heer KERSTHOLT vraagt of die afgewezen aanvragen dan een volgende keer het eerst aan bod komen.

Mevrouw VLIETSTRA antwoordt dat dit de laatste tender was, dus de oude regeling was afgelopen. Als er initiatieven zijn die passen binnen de nieuwe regeling en zij worden opnieuw aangeboden dan zullen zij opnieuw worden beoordeeld, maar het oude programma is nu afgelopen. De oude regeling is afgelopen en bij de nieuwe regeling is het niet zo dat afgewezen aanvragen automatisch weer meedingen in de eerste ronde van de nieuwe tender. Wat spreekster betreft hoeft er geen terugbetaling plaats te vinden. Als zij kijkt naar de aard van de aanvragen dan is dat buiten proporties. De terugblik zal zij verstrekken en op het moment dat er een tour wordt gemaakt zou het aardig zijn als de commissie mee zou gaan om hier en daar een project te bekijken.

De VOORZITTER merkt op dat de gedeputeerde heeft toegezegd dat de regeling aan de commissie wordt toegezonden. Hij vraagt of er is voldaan aan de wensen van degenen die dit punt op de agenda van deze commissie hebben gezet.

De heer KERSTHOLT heeft goede antwoorden gekregen. De toezegging was ook dat er een nog wat duidelijker nacalculatie zou worden gemaakt en dat er in februari 2011 een boekje zou worden gemaakt.

Mevrouw VLIETSTRA zegt toe dat zodra dit boekje klaar is, dat uiteraard ook aan de staten zal worden gezonden. Verder is gevraagd om ook de werkgelegenheidseffecten op te nemen en daarvan heeft zij gezegd dat voor zover dat mogelijk is, dit in dit boekje wordt opgenomen. Dat wordt dan onderdeel van die terugblik.

De VOORZITTER sluit de beraadslagingen over dit agendapunt af.

8. Sectorplan HBO Noord-Nederland 2010-2015 “Scholen met ambities”

Brief van het college van gedeputeerde staten van 1 juli 2010 over de notitie “Naar een gerichte infrastructuur”

De heer BERENDS hangt zijn verhaal op aan de term “doorpakken”. In de Nota over Provincies Nieuwe Stijl staat op het punt van onderwijs dat de provincie af en toe wel eens wat mag doorpakken op dit onderdeel en dan gaat hij toetsen of dat gebeurt. Bij het sectorplan blijkt dat de vier hogescholen eindelijk gaan samenwerken, ook al is die samenwerking broos. De heer Pijlman heeft namens de vier hogescholen gezegd dat er veel gedoe is tussen de hogescholen. De provincie heeft in de persoon van de gedeputeerde met verve haar rol gespeeld dus in die zin is er goed doorgepakt. Wellicht zijn er resultaten te melden, want het gaat om een bedoelde investering van € 80 miljoen. Daarvan wordt € 30 miljoen geïnvesteerd door de instellingen zelf. Komt het schip met geld vanuit Brussel al binnen? Hij heeft immers begrepen dat healthy aging daar goed is ontvangen en misschien zijn er concreet projecten te melden. De ROC's gunnen elkaar het licht niet in de ogen en vechten elkaar de tent uit. De provincie zou een rol kunnen spelen om partijen bij elkaar te brengen. Dat is goed voor de bloei van onderwijs, economie en bedrijfsleven in Drenthe. Wat is het geval? Er zijn gigantisch veel opleidingen en als partijen om tafel gaan kunnen zij wellicht afspraken maken zodat zij elkaar wat gunnen. De bevoegdheden van de provincie zijn weliswaar beperkt, maar ook op dat punt zou de provincie kunnen doorpakken. Een van de dingen die blijven liggen is de motorenopleiding op het TT-circuit en daar zou de provincie meer regie op kunnen voeren. Waar dat wel bij gebeurt is het verhaal van Sensor en dat gaat goed. Van een ROC heeft hij gehoord dat op dat punt een mbo-opleiding in de maak is. Deze punten sluiten aan bij de Drentse speerpunten. Bij de Drentse kennisinfrastructuur staat een vijftal punten genoemd en één daarvan is duurzame kunststoffentechnologie, het polymerencluster. Dat sluit naadloos aan op het werkbezoek van de Statencommissies OGB en BFE aan Brainport Eindhoven dat vorige week heeft plaatsgevonden. Daar heeft hij inspirerende betogen gehoord en zich aan tafel ook afgevraagd hoe de staten dit zouden kunnen oppakken. Hij stelt voor om het initiatief zoals dat daar is gedaan door Otto Lindt op te pakken en daar zal de PvdA in samenwerking met het college graag voorstellen voor doen. Ook de CDA-fractie heeft hierover al de nodige gedachten op papier gezet. Dat legt hij graag bij elkaar. In de Nota kennisinfrastructuur staat op pagina 15 dat provincies en gemeenten cofinanciers zullen zijn op het punt van de polymeren. Misschien kan dit worden getrechterd en gebundeld, want er doen 20 bedrijven mee en daar gaat toch € 1 tot € 5 miljoen in zitten. Hij wil graag samen optrekken in dit proces en neemt daartoe graag de coördinatie voor zijn rekening. Ook op dat punt moet er worden doorgepakt. Hij gaat ervan uit dat hier ook de SP meedoet, want deze partij kon niet aanwezig zijn bij het werkbezoek. Een laatste punt is het pakken van kansen. Eerder gebeurde dat ook. Hij heeft het persbericht over jongeren die doortimmeren tijdens de recessie gelezen en gezien dat er maar liefst 50 werkplekken zijn geïnitieerd en dat is een prima zaak. Dat geldt ook voor het opleidingscentrum voor de bouw in Ruinen en Emmen, dat is behouden dankzij een reddingsactie en er gebeurt dus wat en er wordt ook doorgepakt op dat punt. Wil de provincie bloeien dan zal er goed moeten worden samengewerkt tussen ondernemers, overheid en scholen. Het is verdacht stil rondom businessschool Van den Bosinstituut in Veenhuizen en in de brief was te lezen dat medio september/begin oktober een eerste bijeenkomst zou worden belegd door het innovatieplatform. Die brief is ondertekend door gedeputeerde Munnikma, maar wellicht dat mevrouw Vlietstra hier iets over kan zeggen? Europa heeft behoorlijke subsidies beschikbaar voor het zogenaamde “levenslang leren”. Medio 2020 kent Drenthe meer 65-plussers dan jongeren onder de twintig jaar. Dat is geen ramp maar een kwaliteit die nog verder moet worden ontwikkeld. Het verkiezingsprogramma van de VVD zit dan ook altijd in zijn map en dat zal de VVD verheugen. Daarin staat een mooie passage over de seniorenacademie, maar spreker zou dit willen uitbreiden met filialen van de Volksuniversiteit. Hij wil dit warm bij een ieder aanbevelen, want mensen moeten tegenwoordig hun leven lang leren en het is zaak om meer van dit soort kennisinstellingen te initiëren. Dat is er tot nu toe niet van gekomen, maar hij beveelt dit warm aan want wellicht liggen daar kansen.

De heer KLAVER vindt dit een gloedvol betoog en daar gaat hij voor. De ROC's zouden ook iets kunnen leveren van de AOC's want die hebben geen ruzie. Die delen keurig die elf gebieden in en weten precies wat zij moeten doen. Zij blijven ook binnen de gebieden werken en dat zouden de ROC's misschien ook kunnen doen? De vraag waar het hier om draait is of de provincie zich hiermee zou moeten willen bemoeien. Hij krijgt de neiging zich te bemoeien met opleidingen als motorworld, seniorenopleidingen, herenhuizenopleidingen en dergelijke, maar de kernvraag is of de provincie daar over wil gaan of niet. Het CDA is nog niet zover en dat doet niets af van het betoog van de heer Berends, want dat is een goed verhaal. De vraag is alleen of de provincie dat moet doen of dat het initiatief elders moet worden genomen.

De heer BERENDS merkt op dat in de Provincie Nieuwe Stijl onderwijs en arbeidsmarkt gewoon bij de taakstelling van de provincie horen. Het CDA heeft daarmee ingestemd en dit is een invulling daarvan.

De heer KLAVER heeft het ook niet over die leerling bouwplaatsen, maar over nieuwe opleidingen en scholen die moeten samenwerken. De provincie moet niet op de stoel van de school gaan zitten. Dat laat onverlet dat er een motie of amendement is gemaakt over de leerling bouwplaatsen waar partijen het wel over eens zijn. De provinciale overheid moet alleen oppassen als het gaat om haar bemoeienis met het onderwijs. Voor het overige zitten er goede elementen in.

Mevrouw KAAL merkt op dat het hier gaat om de aansluiting van de arbeidsmarkt op het onderwijs. Dit is een mooi voorbeeld van samenwerking tussen beide sectoren. Hierdoor wordt het vakmanschap dat er van oudsher in Emmen is, nieuw leven ingeblazen. Zij heeft nog wel behoefte om iets verder de hele organisatie er omheen uit te zoeken voordat zij er helemaal achter kan staan. Op zich heeft zij alle bereidheid om daarover mee te denken.

Mevrouw STIJKEL vindt het sectorplan een heel mooi streven, maar het is een plan van de hogescholen die wel met elkaar zullen moeten samenwerken want dat dit noodzakelijk. Zij kunnen er wel alles aan willen doen om die kenniseconomie te stimuleren, maar er is een bepaalde afhankelijkheid van factoren waar ook de scholen geen invloed op hebben. Die worden er ook wel in genoemd, zoals het lage scholingsniveau waar de provincie met het onderwijskansenbeleid iets aan probeert te doen. Daarom is het belangrijk dat er ook genoemd wordt dat in het primair onderwijs mee wordt begonnen, want dat zijn de eerste stappen. Het eigen karakter van de noordelijke economie en de krimp worden er ook in genoemd. Een zwaar punt in dit stuk is de inzet op techniek. Dat ziet zij ook beslist wel zitten, maar juist de grote gemeenschappelijke onderwijsinstellingen zitten net over de grens in Overijssel. Is er een relatie met Twente, want daar zit de technische hogeschool en zitten de universiteiten? Zijn er al contacten, want anders zouden die moeten worden versterkt. Er is een grote instroom van buitenlandse studenten, dat staat ook in de programmalijs en Emmen heeft ook heel veel van die buitenlandse studenten. Wat voegt dat toe aan de kennisontwikkeling in het noorden?

De heer KUIPERS was vol enthousiasme aan dit sectorplan begonnen en heeft met gele stift passages gemarkeerd en opmerkingen gemaakt. Verder lezend vroeg hij zich af of de provincie hier überhaupt over gaat. Moet de provincie zich hiermee bemoeien? Op twee derde van het stuk concludeerde spreker dat de provincie hier niet over gaat. Er ligt een sectorplan dat positief is beoordeeld. Hij heeft nog wel wat vraagtekens bij de indeling en locatiekeuzes, maar dat is geen provinciale taak. De provincie kan hooguit haar voorkeuren kenbaar maken, tenzij de provincie zich hier actief mee wil gaan bemoeien. Hoe kijkt de gedeputeerde er tegenaan? Een van de kernen die spreker uit het geheel haalt is dat het begin van het geheel de constatering is dat in Drenthe na het verlaten van de lagere school sprake is van een zeer laag opleidingsniveau en daarop zou het zwaartepunt moeten liggen. Onbekend is of de provincie zich al wil bemoeien met het onderwijs en het voortgezet onderwijs. Daarin zal dan fors moeten worden geïnvesteerd en dan denkt spreker dat dit ook zijn uitwerking zal krijgen in het vervolg. Spreker is ook op werkbezoek geweest naar Eindhoven en als hij kijkt wat daar op het gebied van polymeren is geïnitieerd en uitgewerkt en als dat dan in de richting van Emmen wordt geplaatst dan kan dat

veel perspectieven gaan bieden, ook grensoverschrijdend in de richting van Meppen. Spreker kreeg ook prompt de Duitstalige brochure in zijn handen gedrukt, dus spreker wil graag meedenken in dit hele gebeuren rondom de polymeren. Het is goed om daar verdere gedachten over te ontwikkelen.

De heer VAN DE BOER heeft met belangstelling dit rapport van De Boer en Croon gelezen. Dit sluit volledig aan op het collegeprogramma waarin ook op iedere pagina ambities worden uitgesproken. Tegelijkertijd noopt het om met beide benen op de grond te blijven staan om te voorkomen dat de provincie zich ergens mee bemoeit waar zij niet over gaat. Gaat de provincie hier wel over? Met de provincie nieuwe stijl in gedachten realiseert spreker zich dat de provincie een regisserende en stimulerende rol kan spelen, maar zeker geen uitvoerende rol. Dat de hogescholen onderling met een ambitieus plan komen is goed, hoewel de financiering van het plan met € 80 tot € 110 miljoen ook uiterst ambitieus is, maar in het huidige tijdsgewricht vraagt spreker zich af of dat wel zo is. Het verwonderlijke is dat de spreiding en situering tussen de noordelijke hogescholen nu kennelijk op papier is geregeld. Nu de praktijk nog, want die is in het verleden weerbarstig gebleken. Tenzij hier sprake is van een nieuw herenakkoord, maar dat betwijfelt spreker. Uiteindelijk gaat men toch voor het eigen belang en dan is de concurrentie volop aanwezig. Volgens spreker is het bij de AOC's anders omdat de dekking in het land veel meer in kernen zit en veel minder overlap heeft, behalve aan de randgebieden. Wat hem opvalt aan het rapport is dat alleen wordt gesproken over hbo-instellingen en dat is een absolute omissie, want hij komt niet één keer het woord ROC of AOC tegen en niet één keer komt hij daar de beroepskolom tegen, terwijl de provincie de werkgelegenheid toch op alle niveaus en met alle kansen die daarbij horen en die met ambitie in de praktijk moeten worden gerealiseerd, moet kunnen invullen. Dan gaat het ook over opstrooming en doorstroming van vmbo, naar mbo en vervolgens naar hbo, want daarmee wordt een perspectief geboden dat in Drenthe van groot belang is. De opmerking over de rol van de provincie onderstreept spreker nogmaals, omdat als dit niet van tevoren scherp wordt afgebakend, de provincie op een hellend vlak komt en dat er vervolgens verwachtingen worden gewekt die niet waar zijn te maken. De bijdrage die van de provincie wordt gevraagd is op dit moment nog niet duidelijk, maar de vraag daarnaar is wellicht ook nog wat prematuur. Een ding is voor hem wel duidelijk en daar heeft hij eerder bij de Stenden Hogeschool op gewezen, namelijk of deze een preferred supplier positie hebben. Het antwoord daarop van mevrouw Haarsma was toen ontkennend. Indien er initiatieven liggen dan pleit betrokkene ervoor deze in de markt te zetten en alle belangstellenden daarop in te laten schrijven. Indien de provincie zich daar vooral inzet op samenwerking en versterking spreekt voor zich. Voor wat betreft de oprispingen van allerlei nieuwe opleidingen na de zomer, vraagt hij welk onderzoek aan die constatering ten grondslag ligt. Hoewel hij voor een brede spreiding en bereikbaarheid is, ziet hij dat er allerlei plannen zijn en die zullen zich zowel voor hogescholen als ROC's en AOC's moeten richten op wat de markt te bieden heeft. Daar gaat het om zowel vraag als aanbod en dat kan niet anders dan samen met de ondernemers. Met betrekking tot de polymeren pleit hij ervoor dit in alle rust tot de statenleden te laten doordringen. Emmen is tenslotte geen Eindhoven en het is dan ook zaak om op dat vlak rustig te blijven en niet hijgerig achter bepaalde kansen aan te lopen, want er moet een zekere mate van zekerheid zijn dat het succesvol is. Als spreker kijkt naar ontwikkelingen binnen de chemie en kunststoftechnologie in Zuidoost-Drenthe dan staakt Technomatch, één van deze bedrijven, per 1 januari 2011 met de activiteiten vanwege gebrek aan belangstelling van zowel de hogescholen als van het bedrijfsleven.

De heer OOSTERLAAK vindt het goed dat er een sectorplan is vastgesteld en dat daarmee wordt gewerkt. Spreker vindt dat er vanuit de provincie in ieder geval sprake zal zijn van een stimulerende rol en gekeken zal worden dat de provincie ergens aan kan bijdragen. Opleidingen in de gezondheidszorg waren nog niet al te prominent genoemd, terwijl er op dat vlak binnenkort een grote behoefte ontstaat aan personeel. Mogelijk ligt daar ook een kans als het om opleidingen gaat. In het stuk wordt verder gesproken over het concentreren van opleidingen. Enerzijds zit daar wat in, anderzijds willen jongeren ook in de buurt een opleiding volgen en dat heeft ook invloed op waar een dergelijke opleiding zou kunnen zijn. In Groningen wordt nu gediscussieerd over de vraag of er teveel studenten zijn. Dat kan in buurten effecten opleveren waarvan hij zich afvraagt of dat de bedoeling is. Misschien kantelt de discussie

sie vanuit onverwachte hoek en wordt aangegeven dat concentreren van opleidingsinstituten ook zo zijn nadelige kanten heeft en dat er toch meer gespreid moet worden.

De heer KLAVER vraagt of de heer Oosterlaak vindt dat de provincie de regisseur moet zijn van het aantal opleidingen en studenten in deze provincie. Waar wordt de grens gelegd van wat de provincie moet doen en laten?

De heer OOSTERLAAK antwoordt dat de provincie het enige democratische orgaan is dat boven de gemeente uitsteekt en dat de provincie wat verder kan kijken naar de belangen van Drenthe in het algemeen. Ook als het om scholing en opleiding gaat kan er net even een ander verhaal zijn dan wanneer gekeken wordt vanuit de gemeenten, die de opleiding bij hun willen hebben. Dat laatste kan leiden tot overlap en kannibalisme in opleidingen. De provincie kan daar het overzicht op houden en dat vindt spreker op zich niet verkeerd. Zo kan de provincie ook kijken waar het op vast zit dat dit kennelijk niet van de grond af komt.

De heer KLAVER vraagt wiens taak dat dan is. Wie maakt nu de afweging aan welke opleiding er behoefte is in de markt en waar die moet zijn gevestigd?

De heer OOSTERLAAK antwoordt dat alle spelers in het veld zo hun eigen belangen hebben. Het democratisch orgaan dat moet kijken hoe het hier in Drenthe is geregeld, is op dit moment de provincie, want op dit moment is er geen andere onafhankelijk instelling die dit kan beoordelen. Daarom is het nuttig dat wordt gekeken hoe het in elkaar zit en waarvan verwacht kan worden dat verbeteringen mogelijk zijn. Hij zegt niet dat de provincie dit moet doen maar het is in ieder geval een taak van de provincie om daar een visie op te hebben.

De heer KLAVER denkt dat de heer Oosterlaak de scholen tekort doet. Er is geen school in Drenthe die een opleiding verzint waaraan geen enkele behoefte is in de markt. Toen de opleiding Sport en Beweging begon in Emmen was dat een heel hachelijke onderneming om daarmee te beginnen want er studeerden elk jaar honderden jonge mensen af in Sport en Beweging. Die moet je wel weg kunnen zetten. Sport, recreatie en toerisme op het mbo in Noord Barg in Emmen is een heel hachelijke onderneming, want die mensen moeten allemaal in die richting een baan vinden. De scholen denken dus wel goed na voordat zij een opleiding laten accrediteren bij het ministerie. Daar hoort de provincie vanaf te blijven.

Mevrouw VLIETSTRA antwoordt dat het draait om waar de provinciale verantwoordelijkheid ligt. Met het voorliggende rapport heeft spreekster geen bemoeienis gehad. De afgelopen jaren heeft zij gezien dat de vier hogescholen af en toe rollebollend over straat gaan. Daar heeft de provincie wel last van want Stenden heeft heel lang bezwaar gemaakt tegen de start van HIT in Assen. Dat deze scholen nu gezamenlijk een sectorplan hebben ontwikkeld en afspraken hebben gemaakt over wie welk domein heeft, is pure winst waar zij heel blij mee is. Deze hogescholen hebben dat echter gedaan omdat zij daartoe zijn aangezet door het Ministerie van OCW. OCW heeft aangegeven dat als deze hogescholen centen wilden zien, zij eerst met een sectorplan moesten komen. De provincie heeft kennis genomen van dit rapport, want de provincie heeft wel belang bij een goed beroepsonderwijs in Drenthe en dat is nodig omdat er in Drenthe een arbeidsmarkt is waarvoor goed toegerust en opgeleid personeel beschikbaar moet zijn. In het rapport staat dat de zwaartepunten liggen in Leeuwarden, Groningen en Emmen en vanuit de goed functionerende arbeidsmarkt heeft de provincie er belang bij dat Stenden in Emmen een goed aanbod heeft dat aansluit op de arbeidsmarkt in heel Drenthe en misschien voor een deel daarbuiten. Er is dus een provinciaal belang, zonder dat de provincie op de stoel gaat zitten van schoolbesturen. De heer Berends zet de term "doorpakken" erop. Spreker heeft geen idee of er van die € 80 miljoen al wat binnengekomen is, maar zij denkt het niet want toen het rapport uitkwam was het kabinet demissionair en daarna zijn er bij het Ministerie van OCW weinig besluiten genomen om nog middelen beschikbaar te stellen. Stenden in Emmen heeft wel toestemming gekregen om daar vier AD-opleidingen te starten. Dat zijn social degree-opleidingen in de zin dat mensen met een afgeronde mbo-opleiding de

mogelijkheid krijgen om nog twee jaar in het hbo een opleiding te volgen op terreinen die voor hen belangrijk zijn. Daarbij gaat het om opleidingen als leisure management, hotel management, ICT-beheer en toerisme. Dat sluit aan op ontwikkelingen van de gemeente Emmen in het kader van Atalanta en daar heeft de provincie ook belang bij. Deze aanvragen zijn door de provincie ook ondersteund, evenals de gemeente Emmen, VNO en MKB Noord. De provincie is echter niet betrokken bij de aanvragen en de financiering van dit soort opleidingen. Zij is dus blij met het sectorplan. De heer Berends zegt dat eigenlijk ook gekeken moet worden bij de ROC's of daar afspraken gemaakt kunnen worden. Dat zou niet verkeerd zijn. Anders dan in het hbo mag in het mbo elke opleiding van start gaan. Bij de ROC's in Drenthe zijn alleen al zo'n 580 opleidingen waarvan er 80 door beide worden aangeboden in dezelfde plaats. Daar kan de provincie zich niet mee bemoeien, maar zij merkt wel dat bij gemeenten en werkgevers en zelfs bij de opleidingen zelf behoefte bestaat om het daar tenminste eens over te hebben en te kijken of daar toch niet eens wat afspraken over kunnen worden gemaakt en dan is het helemaal niet vreemd indien de provincie daartoe het initiatief neemt zonder dat de provincie gaat over de uitkomsten van een dergelijk gesprek. Die afspraken zijn ook gemaakt, want er is een regiegroep onderwijs en arbeidsmarkt en net vanmorgen is daarin afgesproken dat het goed is om eens te kijken wat er aan mbo-onderwijs is. Daar valt ook het AOC onder, want die zit er ook aan tafel. Er wordt dan gekeken wat er wordt geboden, wie, wat op welke plek doet en hoe dat wordt beleefd door werkgevers en gemeenten en of dit ook beter kan worden georganiseerd.

De heer KLAVER merkt op dat dit iets anders is dan tegen scholen zeggen welke opleiding zij nu wel en niet moeten doen. Daar hebben zij de provincie niet voor nodig.

Mevrouw VLIETSTRA antwoordt dat zij zich van het laatste ook verre wil houden, maar juist vanuit het belang van de arbeidsmarkt kan de provincie wel kijken wat de komende jaren nodig is, of het bestaande onderwijs daar in voldoende mate op aansluit en of daar winst is te behalen. Dat doet de provincie niet zelf, maar wordt vooral gedaan door partijen die daarbij betrokken zijn bij elkaar te brengen en gezamenlijk te kijken hoe die toekomst eruit zou moeten zien.

De heer VAN DE BOER merkt op dat er een rapport ligt over de samenwerking van de hbo-instituten in Drenthe, uitgevoerd door de Hogeschool Drenthe. Dat is halverwege gestopt en heeft € 38.000,00 gekost. Dat spaart misschien straks wel uit op het traject.

Mevrouw VLIETSTRA antwoordt dat er heel cynisch of sceptisch over kan worden gedaan. Dat doet zij niet. Zij kent het rapport want dat was het Masterplan beroepsonderwijs. Het kan alleen maar worden gedaan als het van onderaf wordt opgebouwd en het kan niet zo zijn dat de provincie aan een bureau de opdracht geeft om een of ander mooi rapport te maken. Er is niet voor niets een regiegroep Kennis- en Arbeidsmarkt en dat is de plaats om dit soort discussies te voeren. Bovendien denkt zij niet aan inschakeling van bureaus of iets dergelijks, want de provincie moet met de partijen in Drenthe eerst in kaart brengen waar iedereen mee bezig is en of er gezamenlijk een aantal knelpunten kunnen worden gedefinieerd. Over het polymerencluster merkt spreekster op dat er bij het werkbezoek aan Eindhoven enthousiaste presentaties zijn gegeven, zowel door mevrouw Coutinho als de heer Onno Lint. De laatste ziet vooral kansen voor de incubatorfunctie. Dat laatste past precies in de lijn van de chemie-opleidingen bij Stenden en API en de initiatieven die daar worden ontwikkeld op het terrein van research en development. Het polymerencluster wordt nu opgezet door een aantal bedrijven in Emmen die daar heel innovatief in zijn, Stenden en het Drenthe college. Dat zou een volgende stap kunnen zijn. De heer Berends nodigt de andere fracties uit om daar eens wat verder over door te praten. Dat lijkt spreekster prima. Zij is benieuwd wat eruit komt en wacht het initiatief van de gedeputeerde af. Zij weet niet hoe de situatie bij de businessschool in Veenhuizen is en zal deze vraag voorleggen aan de heer Munniksmas. Bij een leven lang leren denkt zij niet zozeer aan de seniorenacademie of van de volksuniversiteit, maar dan denkt zij veel meer aan het belang van mensen die nog aan het werk zijn om zich permanent te scholen en dat is een thema dat met de krappe arbeidsmarkt de komende jaren alleen maar belangrijker wordt en wat bij het MKB nog niet echt tussen de oren zit. Grotere bedrijven zijn daar wel mee bezig,

maar heel veel kleine bedrijven zijn bezig met de dag van vandaag. Dat is een thema waar in de toekomst goed over nagedacht moet worden en dat kan prima in de regiegroep waar spreekster het net over had en daarnaast is zij binnen de samenwerking Drentse Zuidas aan het kijken of daar een pilot kan worden gestart in het kader van een leven lang leren in samenwerking met werkgevers die daar aan tafel zitten in het kader van de Drentse Zuidas en de kennisinstellingen. De relatie met Twente is er nog niet, maar moet wel versterkt worden. De provincie gaat dus niet over het sectorplan, maar heeft wel belangen en die probeert de provincie daar bij aan te haken.

TWEEDE TERMIJN

De heer BERENDS is tevreden met de beantwoording. Het probleem begint vanuit de achterstandssituatie in Drenthe en daar doelden ook de ChristenUnie en het CDA al op. In Drenthe is sprake van maar liefst 14 procent laaggeletterdheid, dus het gaat om slechte lezers en schrijvers. Daar zit wel beleid op, maar het is een weerbarstig vraagstuk. De rol van de provincie is ook duidelijk, want deze is stimulerend en regisserend. Het verhaal over de polymeren wordt opgepakt en daar waar het initiatief van het college en de staten elkaar raken, zal dit gezamenlijk worden opgepakt.

De heer KUIPERS heeft mevrouw Vlietstra horen zeggen dat juist in Emmen Stenden op de goede weg is. Er is spreker juist altijd geleerd om aan te sluiten bij situaties waar succesvolle resultaten worden beoogd en dan ontstaat er een olievlekwerking. De provincie gaat niet over het sectorplan, maar als daarin is te lezen dat een concentratie in Groningen, Leeuwarden en Emmen wordt beoogd, dan kan hij zich daar iets bij voorstellen. De vraag is alleen of de as Groningen-Assen niet veel interessanter is. Op de kaart met betrekking tot geletterdheid is namelijk te zien dat twee van de drie beoogde concentratieplaatsen juist een zeer lage score hebben. Dan zou kunnen worden gezegd dat daarin moet worden geïnvesteerd, maar spreker gelooft meer in die olievlekwerking. Juist voor de regio Assen, dat wil zeggen voor Midden- en Noord-Drenthe ziet hij een heel belangrijke rol weggelegd. Als de gedeputeerde zegt dat er 500 opleidingen in Drenthe zijn, dan wijst spreker erop dat die opleidingen ook zijn opgedeeld in allerlei stromingen en daar zou een belangrijke concentratie plaats kunnen vinden. Hij weet alleen niet of de provincie daarin de regierol moet nemen.

Mevrouw VLIETSTRA antwoordt dat de scholen zelf kiezen voor concentratie in Groningen en Emmen. Voor de provincie is dat een gegeven. De scholen zeggen ook dat zij daar blijven zitten waar zij nu zitten. In Meppel zit dan ook een PABO en in Assen zit een PABO van Stenden en het HIT in Assen is voor de Hanzehogeschool een speerpunt. Zij kiezen er niet voor om op die plaatsen nieuwe hbo-opleidingen te starten.

De heer KUIPERS interpreteert dat dan als een soort van sterfhuisconstructie.

Mevrouw VLIETSTRA antwoordt dat dit niet het geval is. HIT in Assen is een hele bewuste keuze in relatie tot de sensorpiek, dus die wordt alleen maar uitgebouwd. Er vindt alleen geen opleiding die in Groningen wordt aangeboden in Assen plaats en dat kan volgens spreekster ook niet want het hbo is niet voor niets daar geconcentreerd in de plaatsen waar het nu zit. HIT Assen is voorts een speerpunt voor de Hanzehogeschool, maar dat is het dan ook. Zij gaan daar geen opleiding starten die zij in Groningen ook al aanbieden.

De VOORZITTER sluit dit agendapunt af met de toezegging dat de heer Munniksma nadere informatie zal verschaffen over de business school in Veenhuizen.

9. Statenstuk 2010-435 Legesverordening provincie Drenthe 2010 (inclusief aanpassing)

De heer HUIZING merkt op dat er op leges niet mag worden verdiend, en hij neemt aan dat langs die lat de tarieven zijn vastgesteld. Als dat zo is, gaat hij hiermee akkoord.

Mevrouw VLIETSTRA antwoordt bevestigend. Bij alles wat met de Wabo te maken heeft zijn er nog geen ervaringsgegevens, zodat er een zo goed mogelijke inschatting is gemaakt. Op basis van het eerste jaar zal er hier en daar een aanpassing moeten worden gedaan.

De VOORZITTER concludeert dat dit stuk als A-stuk in de statenvergadering kan worden behandeld.

11. Statenstuk 2010-440 Nota reserves en voorzieningen 2010

De heer DE JONG dankt het college voor dit stuk waarnaar vorig jaar in de commissie BCA is gevraagd. Hij pleit voor uitstel van behandeling van dit stuk en het bij de begroting vast te stellen of het misschien zelfs begin volgend jaar te behandelen. Hij heeft nagevraagd wat er in de financiële verordening staat over de Nota reserves en voorzieningen en als hij het goed heeft begrepen is er geen termijn genoemd, maar is het logisch om dit eens per vier jaar te doen. In het stuk was te lezen dat dit in november 2006 is vastgesteld en nu is het vier jaar later, maar dat komt omdat de commissie BCA ernaar heeft gevraagd. Als hij erover nadenkt, is het het meest logisch om bij de collegewisseling formeel een ijkpunt te hebben van de Nota reserves en voorzieningen. Het lijkt hem verstandig om het in november bij de begroting vast te stellen en niet al volgende week in de statenvergadering. Hij heeft de jaarrekening 2009 erbij gepakt die dit voorjaar is vastgesteld en waar vanaf pagina 281 per reserve en voorziening een keurige opsomming staat met ook elke keer het verhaal van de afwijkingen erbij die er vier maanden geleden waren. Nu hij dan dit nieuwe stuk pakt, waarvan hij heeft gepleit om het bij de algemene beschouwingen mee te nemen, ziet hij op het stuk staan dat er geen fatale beslisdatum is, dus volgens hem is er geen man over boord als het vijf weken later of eventueel nog later wordt behandeld. Het allerbelangrijkste is of de staten die na deze staten komen vanaf maart volgend jaar, voor een periode van vier jaar kunnen bouwen op wat in dit stuk staat. In de stukken staan zoveel dingen waar hij graag iets meer van zou willen weten en of daar een miljoen meer of minder voor nodig is voor de komende tien jaar, dan gaat dit te snel om dit volgende week al vast te stellen. Op de pagina's 12 en 13 van de Nota reserves en voorzieningen is een spreadsheet te zien met de stand van 31 december 2009 en de stand per 31 december 2014. Van een bedrag van € 410 miljoen onder de streep wordt teruggegaan naar € 253 miljoen en dat betekent dat er € 157 miljoen de komende vier jaar door Drenthe heen gaan. Indachtig de discussie over de provincie nieuwe stijl en waar nog ruimte zit, dan vindt hij dat dit eigenlijk te snel gaat. Op pagina 23 gaat het over de Reserve investeringen verkeer en vervoer en op basis van de cijfers van de jaarrekening 2009 zullen opnieuw de toekomstige kapitaallasten worden berekend en zal bekeken welke verrekeningen met deze reserve noodzakelijk zijn. Die jaarcijfers over 2009 heeft hij gehad, maar alleen staat deze tekst er nog wel in. Wat gebeurt er op dit moment in dit huis? Op pagina 25 gaat het over de Reserve verdubbeling N33 en dat het college bij de opstelling van de komende meerjarenbegroting hier meer duidelijkheid over hoopt te geven. De meerjarenbegroting heeft hij vrijdag in de bus en die wordt over vijf weken vastgesteld. Hij kan nog zo'n tien zaken noemen en geeft de overige fracties in overweging om dit stuk terug te trekken van de agenda en dit op te schuiven naar de begrotingsbehandeling of het naar de nieuwe statenperiode in het voorjaar door te schuiven.

De heer HUIZING vindt dit een goed rapport, maar de vorige spreker heeft wel een punt. Hij heeft een vergelijking gemaakt met de vastgestelde jaarstukken en de lappen tekst die daarin stonden, staan hier ook in. De vraag is of de commissie dit allemaal echt nodig heeft. In een aantal gevallen wordt ook verwezen naar de tweede bestuursrapportage. Hij kan zich voorstellen dat deze stukken kunnen worden behandeld bij de begrotingsbehandeling en ondersteunt het voorstel van de heer De Jong.

De heer DE JONG merkt op dat in de jaarstukken over 2009 op bepaalde punten staat dat er een nadere rapportage volgt. Dat wordt in deze nota nogmaals herhaald en dat is waarschijnlijk omdat er druk aan gewerkt wordt en dat er bij de begroting over een paar weken wellicht bekend is wat de uitkomst is. In deze nota staat het nog niet.

De heer HUIZING merkt op dat die stukken elkaar als het ware hebben gekruist. Dat is de schuld van de commissie BCA, want die heeft ernaar gevraagd.

De heer UDDING heeft er op zich geen moeite mee om de vaststelling van deze nota uit te stellen tot de behandeling van de begroting. De getallen die in deze nota worden genoemd worden wel een paar keer per jaar aangepast, dus maakt het niet zoveel uit of nu het ijkpunt wordt gekozen of over zes weken.

De heer DE JONG merkt dat dit geldt voor veel getallen, maar bij de voorziening groot onderhoud provinciehuis staat dat als de status van het provinciehuis is vastgesteld, en dat kan na de sloop en het casco maken, het dan duidelijk wordt wat er (nog) nodig is voor het onderhoud van het provinciehuis de komende jaren. Natuurlijk kan worden gewacht tot de oplevering van het provinciehuis in april 2011, zodat er gekeken kan worden wat er dan aan onderhoud benodigd is, maar spreker stelt voor om daar nu naar te kijken.

De heer UDDING merkt op dat er toch ook meer en andere grote projecten zijn die steeds een verschillend beeld laten zien in de tijd.

De heer DE JONG antwoordt dat dit klopt, maar over het provinciehuis staat er specifiek dat er een aantal jaren niet naar is gekeken omdat er verbouwd zou worden en nu wordt er eenmalig gegaan voor de toekomst.

De heer UDDING antwoordt dat als het over acht weken wordt vastgesteld er dan ook weer meer zicht ontstaat op project X, Y of Z.

De heer DE JONG stelt daarom voor om het pas in de nieuwe collegeperiode te behandelen.

De heer HUIZING vraagt wat nu de bedoeling is. Als de behandeling van dit stuk wordt uitgesteld, kan er nu worden gestopt. Indien dit niet het geval is, kan dit stuk gewoon worden behandeld.

De VOORZITTER merkt op dat eerst de eerste termijn afgerond zal worden en dan zal hij kijken of hiermee door kan worden gegaan of niet.

De heer UDDING vindt dit een kwalitatief uitstekend en zeer inzichtelijk stuk vindt. Over de rentetoerekening aan reserves merkt hij op dat dit in het ene geval wel gebeurt en in het andere geval niet. Daar wordt wel iets over gezegd, maar de criteria daarvoor zijn spreker niet helemaal duidelijk. Daarnaast wil hij ook een langjarige inschatting hebben van de risicoreserve. Hij begrijpt best dat dit moeilijk is, maar daarin wil hij een meerjarig verloop in zien.

Mevrouw DEKKER merkt op dat in punt 2 van het voorstel staat dat het college opdracht zal worden gegeven om de financiële gevolgen van wat nu besproken wordt te verwerken in de tweede bestuursrapportage. Als gehoor wordt gegeven aan het voorstel van de heer De Jong, dan ontnemt de commissie zichzelf de mogelijkheid om nu aan te geven of er wel of geen reserve aangehouden moet worden. Het is aan de staten om daar iets over te zeggen. Vinden de staten dat de € 19 miljoen van de risicoreserve genoeg is of niet? Nu kunnen de staten daar iets over zeggen.

De heer DE JONG heeft vaak als kritiek dat hij relatief laat stukken krijgt en weinig tijd krijgt om deze te bekijken. Het voordeel is dat zij wel altijd redelijk actueel zijn en dat gaat straks bij de begroting en de tweede bestuursrapportage, die hij binnen enkele dagen krijgt, ook gebeuren. Wat hier in deze nota staat en wat formeel volgende week woensdag moet worden vastgesteld, is iets wat al lang gebeurd is en dat zit al in die bestuursrapportage en begroting verwerkt. Juist om die reden stelt hij deze nota liever

in één keer bij de begroting vast of bij de nieuwe collegeperiode. Hij wil één keer over een periode van meerdere jaren aangeven hoe hij er tegenaan kijkt, in plaats van elke vier maanden.

Mevrouw DEKKER merkt alleen maar op dat als dit stuk wordt vastgesteld, dit kan worden meegenomen in de tweede bestuursrapportage. Mocht zij dus commentaar hebben op de reserves, dan kan dat nu worden gedaan of straks bij de begroting. De VES is vandaag een keer langsgelopen bij de SKA, de IAD en de Wenckebach en als zij de brief van maart leest dan staat er nog € 1,6 miljoen in de VES. Als er € 2,6 miljoen uitgegeven gaat worden aan de nieuwe IAD dan zit daar een verschil van € 1 miljoen tussen. Volgens spreekster komt de VES € 2,3 miljoen tekort als het allemaal zo gaat zoals het vandaag is voorbij gekomen.

De heer MEDEMBLIK maakt het niet zoveel uit wanneer dit stuk wordt behandeld. Over de risicoreserve merkt hij op dat € 19 miljoen een aanzienlijk bedrag is, maar dit kan hij moeilijk vertalen naar wat nu precies het risico is dat de provincie loopt. Daar moet iets over zijn te zeggen indien er waarde kan worden gehecht aan de aanneming of dat bedrag hoog genoeg is of niet. Indien hij de doorslaggevende partij is voor uitstel van behandeling of niet, dan pleit spreker voor uitstellen.

De heer DE JONG merkt op dat de heer Medemblik vraagt naar risico's. Deze staan in de jaarrekening 2009 die drie weken geleden is vastgesteld en vanaf pagina 193 staan de risico's in zo'n vijftien pagina's vermeld. Er kan dan om een actualisatie daarvan worden gevraagd. Dat is dan ook de kern van het verhaal van spreker; wordt er nu over vier jaar gekeken of wordt ieder jaar gekeken wat er in deze nota staat?

De heer LANGENKAMP is het eens om de behandeling van deze nota uit te stellen en het zo in te kleeden als de heer De Jong aangeeft. In het stuk staat in het begin dat er sinds vier jaar eigenlijk niets is veranderd, terwijl er toch een economische crisis gaande is en er bezuinigd moet worden. Dat vindt spreker vreemd. Daarnaast zijn er wel waardeveranderingen en daar hebben de staten het bij de behandeling van de Voorjaarsnota uitgebreid over gehad en zelfs al bij de vaststelling van de begroting in november 2009. Een aantal zaken die hierin staan, zijn besloten en dat dit dan bewerkt wordt lijkt spreker logisch en hij gaat ervan uit dat dit ook inmiddels al gebeurt. Los van het besluit dat hier staat zijn ambtenaren daar volgens spreker waarschijnlijk de hele zomer al mee bezig geweest. Hij sluit zich aan bij het pleidooi om het uit te stellen, het actueler te maken en goed te kijken naar de risico's, zeker in deze tijd van bezuinigingen. Zeker ook omdat nog niet bekend is wat er nog meer vanuit het rijk wordt bezuinigd. Als het dan gaat om een nieuwe periode, dan is het goed om daar tegen die tijd ook naar te kijken.

De VOORZITTER constateert een breed draagvlak om deze nota niet in de eerste statenvergadering te behandelen, maar daarna. Hij vraagt de gedeputeerde nog wel te antwoorden op de gestelde vragen.

Mevrouw VLIETSTRA antwoordt dat het meest belangrijke punt is dat dit geen statisch document is. Dit is een momentopname met de kennis van nu, rekening houdend met de besluiten die in de Voorjaarsnota en de eerste bestuursrapportage staan. Tegen die achtergrond heeft het college zo goed mogelijk aangegeven wat de stand van de reserves en de voorzieningen zijn. Voortdurend zijn in de planning en controlcyclus bij de behandeling van Voorjaarsnota, begroting en jaarrekening alle reserves en voorzieningen geactualiseerd. Dat is een doorgaand proces en daar bovenop is gezegd dat één keer per vier jaar de reserves en voorzieningen heel goed tegen het licht worden gehouden. De vragen die dan worden gesteld zijn of de uitgangspunten nog kloppen, of er reserves opgeheven moeten worden en in die zin is deze nota een update van de uitgangspunten in de keuzes welke reserves en voorzieningen in stand moeten blijven en welke niet meer nodig zijn. De bedragen die erin staan, zijn de bedragen van dit moment, maar die kunnen na de begrotingsvaststelling weer anders zijn. De commissie zou zich dan ook niet zozeer op de bedragen moeten richten maar veel meer op de uitgangspunten en de keuze voor de reserves en voorzieningen die in deze nota staan vermeld. Zij ziet dan ook eigenlijk geen aanleiding

om de behandeling hiervan uit te stellen. Zij heeft er ook niets op tegen om dit mee te nemen bij de begrotingsbehandeling, maar om het pas in de nieuwe statenperiode te behandelen als een nieuw college is aangetreden lijkt spreekster niet nodig. Voortdurend worden de zaken namelijk als onderdeel van de financiële documenten geactualiseerd. Het is echter de keuze van de commissie, want de commissie BCA heeft destijds gevraagd om dit document nog voor de Voorjaarsnota uit te brengen om te kijken of er ruimte in de reserves zit die kan worden ingezet binnen de bezuinigingen. Spreekster heeft eerder aangegeven dat die ruimte er niet is in de reserves en in de voorzieningen in ieder geval niet, want dit zijn verplichtingen die al zijn aangegaan en waar een voorziening voor is. Bij de reserves is ook heel kritisch gekeken of er niet teveel in de reserves zit. Dat is niet het geval en de enige reserve die niet zo'n nadrukkelijke bestemming heeft is de dynamische cofinancierings reserve die zojuist is ingesteld om de komende jaren uit te putten om Europese, rijks- en andere subsidies te cofinancieren. Op dit moment zijn dit dus de bedragen en die zijn voor een deel in de komende jaren doorgetrokken, maar wellicht dat die bedragen op enig moment weer aangepast moeten worden, maar dat gebeurt dan op verschillende momenten in het jaar. Ten aanzien van de rentetoerekening heeft zij begrepen dat er eigenlijk geen rente meer wordt toegerekend en dat dit ook de reden is om er bij de N33 mee te stoppen. Dat wordt in dit voorstel alleen gedaan bij de RSP-reserve aangezien dat met het rijk is afgesproken. Dat is de IPOI en dat doet het college ook bij de dynamische cofinancieringsreserve om zodoende het bedrag waardevast te houden. Zij zal dit nog precies gaan uitzoeken. Bij het college is bekend hoe groot de risico's zijn en bij de begroting zit een uitgebreide paragraaf over weerstandsvermogen. Daarbij wordt gekeken wat de risico's zijn en hoe die zich verhouden tot het daarvoor beschikbare bedrag. Het college heeft op verzoek van de staten alle risico's nog eens tegen het licht gehouden, gekeken of dit de risico's waren en de risico's geaggregeerd. Voor een deel had het college ze centraal in zicht, voor een ander deel zaten zij bij de programma's. Dit ligt nu allemaal op een niveau waardoor er ook zicht is op concernniveau. Daar zitten geen nieuwe risico's bij en zij concludeert dan ook dat het bedrag van € 19 miljoen toereikend is om de risico's die zich nooit allemaal tegelijk voordoen, sterker nog er is in die pot nog nooit een greep gedaan. Dat komt omdat er ook nog een behoorlijke algemene reserve is en die wordt gebruikt als voorliggende voorziening. Een van de risico's is ook tegenvallende renteopbrengsten en die tekorten die dit oplevert worden gedekt uit de algemene reserve omdat nog lang niet aan de risicoreserve toe wordt gekomen. Met het bedrag van € 19 miljoen kan zij voorlopig wel vooruit.

De heer DE JONG vraagt wanneer hij de begroting en de tweede bestuursrapportage krijgt.

Mevrouw VLIETSTRA zegt dat deze aanstaande vrijdag wordt afgeleverd bij de statenleden.

De VOORZITTER stelt voor om deze nota niet te behandelen bij de eerstvolgende statenvergadering op 29 september 2010, maar de behandeling van de begroting uit te stellen. Er volgt dus geen tweede termijn.

De heer DE JONG vraagt of de nota op de agenda van de Statencommissie BFE kan komen en bij de begrotingsbehandeling kan worden betrokken.

De VOORZITTER antwoordt dat de nota bij de behandeling van de begroting wordt betrokken

14. Mededelingen

De VOORZITTER merkt op dat er twee presentatiebijeenkomsten zijn op 3 november 2010. Hij vraagt of de commissie dan komt.

De COMMISSIE stemt hiermee in.

15. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering om 17:55 uur.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van
8 december 2010

, voorzitter

, commissiegriffier

TOEZEGGINGEN

Geen.

Lijst van toezeggingen Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie

(tot en met de commissievergadering van 22 september 2010 bijgewerkt)

Nr	Datum toezegging	Korte termijn (binnen 3 maanden)	Wijze van afdoening	✓
1.	03-02-2010 PS	COMMISSARIS TICHELAAAR zegt toe dat het college voor het zomerreces een kadernotitie zal presenteren over de wijze waarop de provincie in het vervolg inspeelt op de hulpverlening bij grote rampen.	De nota volgt binnen enkele weken. (Vz. BFE d.d.28.09.2010)	✓
2.	26-05-2010 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe dat voor het zomerreces de update van de toezichtstructuur van de WMD naar de staten zal worden gezonden.	Brief d.d. 22.09.2010	✓
3.	30-06-2010 SC BFE	Mevrouw VLIETSTRA zegt toe een afschrift van de brief die naar de gemeente Assen is gegaan inzake de Citadel met daarin vermeld de financiële steun en de daarbij behorende voorwaarden, naar de commissie te zullen sturen. (GL)	Memo 09-09-2010	✓
4.	30-06-2010 SC BFE	De heer BAAS zegt toe de staten een afschrift te zullen sturen van de uitkomst van het art. 217a onderzoek naar de verzakelijking van de subsidierelatie. (CDA)	Wordt verplaatst naar de lijst van toezeggingen cie. C&W Inhoudelijke reactie: wordt afgerond in de 1 ^e kw. 2011 (BFE 22.09.2010)	✓
5.	22-09-2010 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe te zullen informeren naar de richtlijn omgevingslawaai (en de toepassing hiervan voor het TT-circuit)		
6.	22-09-2010 SC BFE	De heer MUNNIKSMa zegt toe de onderliggende cijfers bij de overtekening van de STINAT regeling toe te zenden aan de commissie		
7.	22-09-2010 SC BFE	Mevrouw VLIETSTRA zegt toe de terugblik op een eerdere tender in het kader van het IAD toe te zenden aan de commissie		
8.	22-09-2010 SC BFE	Mevrouw VLIETSTRA zegt toe te zullen informeren naar de stand van zaken van de Business school in Veenhuizen		
9.	22-09-2010 SC BFE	Mevrouw VLIETSTRA zegt toe de criteria van de rentoerekening aan de reserves te zullen navragen.		

		Lange termijn		
1.	09-12-2009 SC BFE	Mevrouw VLIETSTRA zegt toe de beleidsregel over het hanteren van de Balkenende-norm eind 2010 opnieuw aan de orde te laten komen. (CDA)		
2.	26-05-2010 SC BFE	Mevrouw VLIETSTRA zegt toe na te willen gaan hoe de kerncijfers van Drenthe beter inzichtelijk gemaakt kunnen worden.	Ruim voor VJN 2011 komt GS met een voorstel (BFE 30-06-2010)	
3	22-09-2010 SC BFE	Mevrouw VLIETSTRA zegt toe dat de werkgelegenheidseffecten waar mogelijk worden meegenomen in het in februari 2011 te verschijnen boek(je) over het IAD		
		Moties		
M1 PvdA	16-12-2009	<p>PS verzoeken GS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bij de toekenning van stimuleringssubsidies de mogelijke belemmeringen in het besluitvormingsproces voor concrete projecten weg te nemen en daarin de regie te pakken c.q. te intensiveren; 2. te bevorderen dat daar waar vanwege de provincie Drenthe aanbestedingen worden gegund of opdrachten verstrekt, tevens het aantal state- c.q. opleidingsplaatsen vast te stellen, in een werkbare verhouding tussen het aantal leerlingen en het reguliers personeel; 3. er bij alle betrokken instanties, die met een maatschappelijke financiering werken gunnen, er op aan te dringen dezelfde gedragslijn te volgen; 4. in samenspraak met de kennisinstellingen de praktische geschiktheid van de kandidaten op te voeren door middel van aanvullende programma's en begeleiding; 5. in het kader van de planning en control cyclus te rapporteren over de bereikte resultaten. 	Na het zomerreces 2010 volgt een reactie van GS (BFE 30-06-2010)	

Goedemiddag,

Wij zijn Hillian en Wim Strijland, de eigenaren van camping Langeloerduinen in Norg, een natuurlijke boscamping met ongeveer 160 staanplaatsen. Wij zijn hier om u ons verhaal te vertellen. Een verhaal dat we zelf niet geloofd hadden als het ons niet overkomen was. Wij vinden het van belang dat u als Statenleden ook van dit praktijkvoorbeeld op de hoogte bent want voor ons gevoel ons klopt hier iets niet.

In november 2009 hebben wij een aanvraag ingediend om in aanmerking te komen voor de STINAT-regeling 2009. Bij het persoonlijk inleveren van alle papieren op het SNN kantoor in Groningen werd mij door een medewerker verzekerd dat ik nog ruim op tijd was met mijn aanvraag en dat er nog voldoende geld in de pot zat om het zo maar te zeggen.

Ruim 3 maanden later, in maart 2010, viel er echter volkomen onverwacht een brief op onze deurmat waarin ons werd meegedeeld dat het geld voor 2009 op was en dat wij bij nader inzien toch niet voor een bijdrage uit de STINAT in aanmerking kwamen. Onze emoties lieten zich toen het beste omschrijven als teleur gesteld en ook wel verdrietig.

Een paar weken later sprak ik met wat collega's die in januari 2010 (een paar maanden later dan wij dus) ook een verzoek hadden ingediend. Zij vertelden mij dat zij ook een brief van SNN hadden ontvangen: zij kregen wel een bijdrage! Toen wij dit hoorden, was onze emotie beter te omschrijven als verbolgen en boos!

Ik maak voor u graag even concreet wat het mislopen van STINAT gelden voor ons bedrijf voor consequenties heeft.

Mede - maar niet alleen - vanwege de mondelinge toezegging, hadden wij ten tijde van de afwijzing inmiddels al voor ongeveer 160.000 Euro geïnvesteerd. Vanuit de STINAT zou een bedrag van ongeveer 30.000 Euro in deze investering worden bijgedragen. Immers, wij waren ruim op tijd werd ons meegedeeld.

Dat geld missen we nu dus en voor ons is dat een heleboel geld.

Van alle andere investeringen die wij de komende anderhalf jaar nog hadden willen doen, hadden wij nog op een ondersteuning van ongeveer 80.000 Euro uit de STINAT gerekend.

U kunt zich ongetwijfeld goed voorstellen wat dit allemaal betekent voor een klein bedrijf als het onze. Het gros van de investeringen zal uitgesteld of afgesteld moeten worden.

Dat is erg jammer, want wij hadden graag geïnvesteerd in bijvoorbeeld het opwekken van elektriciteit d.m.v. zonlicht, de uitbreiding van ons sanitairgebouw, het aanschaffen of bouwen van duurzame verhuuraccommodatie om te kunnen inspelen op de trend dat steeds meer mensen kiezen voor luxe vormen van kamperen, en tenslotte het creëren van diverse extra voorzieningen voor onze tentkampeerders en gezinnen met jonge kinderen.

Natuurlijk weet je als ondernemer dat je nooit moet investeren alleen vanwege subsidies en ook dat je een keer achter het net kunt vissen. De teleurstelling en het onbegrip zit hem echter in het idiote feit dat onze collega's, die enkele maanden **later** een beroep op de STNAT deden **wel** beloond werden en wij niet.

Bovendien, omdat wij tot maart 2010 in de veronderstelling zijn gelaten dat onze aanvraag al geregeld was, is ons min of meer de kans ontnomen om in januari 2010 alsnog een aanvraag in te dienen en hebben hierdoor ook achter het net gevist voor de STINAT 2010. Ook daardoor voelen wij ons gedupeerd en misleid.

Niemand die ik dit verhaal vertel wil het in eerste instantie geloven en bij ons rest slechts ongelooft en grote teleurstelling.

Leden van de Provinciale Staten, wij hopen van ganser harte dat u ons en onze collega's die in hetzelfde schuitje zitten, een bevredigende oplossing kunt aanreiken. Uw beleid als Provinciale Staten is mede gebaseerd op het besef dat toerisme en recreatie voor onze provincie van enorm belang is op het gebied van werkgelegenheid en bestedingen. Mede daarom heeft u de STINAT regeling in het leven geroepen. Het kan toch niet zo zijn dat een kleine groep hardwerkende ondernemers die bereid zijn om te investeren in de kwaliteit van hun bedrijf en hun omgeving, de dupe worden van deze absurde, kafkaïaanse, gang van zaken.

Ik dank u voor uw aandacht.